

LAS MISIONES CATOLICAS

XXVIII. - 12 - DICIEMBRE - 1954

KATOLIŠKI MISIJONI

MISLIMO IN MOLIMO!

MISLI OB 8. IN 25. DECEMBRU

Ko ne bi Marija prišla na svet brez madeža in ko ne bi brez pridržka sprejela božje volje, ne bi mogla postati Odrješnikova mati. Čistost in ponižnost sta pogoj, da se v duši rodi Ljubezen. Ko se to zgodi, gleda človek popolnoma drugače na svet, daje brez težave stvarem pravo mesto, njegov pogled seže skozi zunanost, volja se mu preliva v militev in delovanje. Zato svet ne razume svotnika, dokler živita skupaj, zato se posvetnemu človeku vidi duhovni človek nepriljuden, zato pa tudi hiti po njegovo pomoč, kadar komaj še prenaša težo življenja, in zato mora človeštvo strmeti, ko stoletje za stoletjem odkrivajo veličino in vplivnost Bogu predanih ljudi ne same na področju posvetitve, temveč tudi na zgodovinskem področju.

Noben Bogu predan človek ne more biti brezbrizen do Marije in ne do poganov. Marija je njegova mati, vse njegovo življenje je od nje odvisno in kar doseže, doseže zanj Marija. Pogani pa so tisti njegovi bratje, za katere sta Odrješnik in Njegova Mati vse pretrpela, pa oni tega ne vedo in so zato blizu večne nesreče. Bogu predan človek, ki živi v sreči Marijinega varstva, ve, kaj je njegova dolžnost, in stori, kar mu velevala Ljubezen.

Kogar bi sedanji položaj na svetu spravljaj v brezup, naj se spomni, da je vse odvisno od vsch, tudi od njega. Naj ne pozabi, da Kraljica sveta, katere moči je vse podložno, mnogo boljše pozna položaj, kot vsi ljudje skupaj in da stoji in dela tudi sredi ljudstev, ki Jezusa še niso sprejela. „Ona je: Adventkjer še ni Rojstva“ (Mons. Sheen).

Brezmadežna pripravlja čas, v katerem bo vsako ljudstvo na zemlji jaslice za Jezusa.

Molimo,

DA BI SE VISOKE INDIJSKE KASTE DALE PRITEGNITI KRISTUSU!

Nikjer drugje niso imle in nimajo kaste tolikega socialnega pomena kot v Indiji, zlasti ker je njihova različnost in neprehodnost najtšneje povezana s hinduističnim verskim in filozofskim sestavom. Vsakemu je od rojstva določeno, da živi in umrje v eni od štirih kast — čejansko jih je danes na stotine — ali v brahmanski (sv.čeniški), ali v kasti kšatrijev (plemičev), ali med vajši (poljedelci), ali med šudri (služabniki), ali pa je določen za nižjo raso izven kast — parijce.

V teh razlikah je ena velikih težkoč za misijonarje: če se posveti eni od teh skupin, kot so se doslej največ posvečali parijcem, se onemogoči v drugih. Vendar te razlike počasi padajo. Ostaja največja težava: prečnost hinduizma, da zmore sprejemati vase nove ideje; pri tem pa njegova vztrajnost, da noče zavreči, kar že ima, in njegova oholost, zaradi katere noče popustiti, da bi katera druga vera imela prav.

Zaradi tega imajo preučevalci indijskega vprašanja za najvažnejšo nalogo pokristjanjenje indijske kulture. Očistiti je treba indijsko filozofijo, jo krstiti, tako kot je sv. Tomaž Akvinski grško. Na podoben način je treba zblížati indijsko in krščansko umetnost in vzgojo. Uspeti pa je za zdaj mogoče v tem le, ako se posreči potegniti v to smer višje kaste — izobražence. Torej način, ki se ga je pred 3. stoletji in pol poslužil jezuit Nobili in h kateremu so se spet zlasti jezuiti vrnili v našem stoletju.

Indijski izobraženci danes na splošno vbirajo evangelije in vedno bolj spoznavajo Jezusovega duha v nesbičnem delu katoliških duhovnikov in redovnic. Molimo, da bi temu sledila ljubezen do Zveličarja in sprejem njegove milosti.

PROF. L. GERZINIČ

J U D O M

(Nadaljevanje in konec)

Po vsem svetu morate, a nikjer se ne morete niti ne smete kaj dlje zadržati. Brž ko bi se temu svojemu poslanstvu izneverili, izdali to božjo usodo svojo, vas udari kazen; Bog pa vam kot kazen pošilja zavist in sovražnost povprečnih ljudstev. Za hrbtom vam še vedno plamené ognjeni meči edenskih kerubov; in v lice vam še vedno žari goreči steber, ki vas vodi v Obljubljeno deželo; pa še ta vam bo dodeljena le za bežen trenutek.

Prav ta kazen nenehne blodnje po svetu je vsa vaša nesreča, pa je hkrati tudi vsa veličina vaša. Priča vsem, kako nemirni duh vaš ven in ven brez počitka išče tisto edino domovino, ki je vaša in ki je do danes še niste dosegli. In kdo je, ki bi vam mogel trditi, da ta stalna in zanesljiva domovina vaša ni Kristusova Cerkev? Povem vam: ustavili se ne boste, dokler ne boste vstopili v hišo vašega največjega Sinú, dokler v njem, ki ga je Kajfa žrtvoval, ne boste spoznali resničnega Mesijo, ki ga iz vekov v veke čakate.

Kaj ne spoznate, kako je ves judovski narod upodobljen v Sinu Čudodelniku, pa da mestrpno čakamo na vaš povratek, ko vas bomo pogostili, ko bomo skupno zaklali tisto telico iz prilike, ki je, če hočete, zlato tele iz puščavskih dni? Obljubljam vam v imenu vsem skupnega Očeta, da vas bom v resnici sprejel kot oče, ki ne pozna očitka, marveč so mu solzé veselja v očeh. Skupaj bomo spet prebiralci besede vašega Pavla, ki jih Rimljanom o vas govori: „Zakaj, če njih zavrnitev pomenja spravo tega sveta, mar ne bo tedaj, če jih znova objamemo, pomenilo to vstajenje?“ (Rimlj XI, 15). Vemo zares, da ste ljudstvo, ki je Boga ubilo. A če je greh — se pravi: sovraštvo in umor — (v tem mislim enako, kot svetniki mislijo) ponavljanje tega bogomorstva, kje je narod, ki bi Boga ne ubil? Vsi madeži so na vas, s težko krivdo obteženi blodite, a kje je ljudstvo, ki je brez krivde, brez nečednosti vaši podobne? Kje tedaj narod, ki bi imel pravico, da bi prvi vrgel kamen na vas?

Premnogokrat ste zapustili in žalili Boga svojih očetov, a ta vaš Bog je bil edinstven in ljubosumen več: poganom, ki so sto in sto božanstev častili, je bilo pač mnogo lažje, da so jim zvesti ostali. Pa se navkljub vsemu duhu niste izneverili; v svoje vekovito izgnanstvo ste odnesli tisto dvojje, kar begunci najlažje s seboj nesó: zlató in knjigo Postave. Res so bili vaši mehovi do vrha napolnjeni s kovanim zlatom, a tudi knjiga Postave Očetove pa Obljube Sinove je

šla z vami. Ta protiutež bo vaše opravičilo, kadar pride dan mere in obračuna.

A vendar bo to za rešenje premalo, če ne boste najprej zavrgli zlata in knjigi Postave dodali še knjige Ljubezni. Preveč je še napuha v vaših srcih, prevelika slá po oblasti v vaših dušah. Dela usmiljenja izkazujete, a duh usmiljenja vas še ni prekvasil; zvestí ste družini in rodu, pa ste vendar še tako daleč od vesoljnega bratstva; napuh in skromnost poznate, a za ponižnost še vedno ne vesté.

Kaj še niste spoznali, kako od tistih dni, ko je Jezus sklenil mesijanski čas, ki je bil hkrati tudi vaš veliki čas, niste svetu več dali preroka, ki bi se lahko meril z njimi, kateri so razsvetljevali sinove Stare Zaveze? S Kristusom ste ubili pesem in od tistih dob je navdih najvišje pesmi v vas minil.

Po svetem Pavlu, ki sta ga prešinila strela in Kristov glas, ga ni bilo med vami, ki bi znal govoriti človeškim srcem z vrha vitkega stebra najbolj vzvišenega. Ta padec vašega duha je pač ena vaših kazni, morda za vaše očiščenje.

Govorili ste, pisali ste, učili ste: a od Janezove smrti sem ste prenehali biti plamenice tega sveta. Pevci in preroki, ki so potem prišli, najsi so bili goreči in z visokim duhom napolnjeni še tako, se pač niso nikoli več vzpeli do veličine Davidove in Salomonove, Jobove in Izaijeve. Vse, kar v svetu umetnosti preseže povprečne mere, je krščansko, že ne več hebrejsko. Prav to, da se je visoko pesništvo, ki je vendar očitno znamenje prisotnosti Večnega, od vas obrnilo, bi vas moralo strezniti; v mojih očeh je to najhujša kazen, ki vas je po dnevu Križanja zadela.

Svojega prvorojenstva pa se boste spet lahko vasselili, če se odločíte in se pridružíte družini Kristusovi. On vam je prej kot drugim ponujae predagocene bisere, pa se v svoji prevzetnosti niste potrudili, da bi segli po njih. Zdaj pa vas rotimo k ponižnosti, ki bo oprala greh vašega napuha; rotimo vas, da se odrečete svojemu oblastitelju in svojemu zlatu.

Če privolite v uboštvo s Kristusom, v goloto s Kristusom, v oproščenje in radost s Kristusom, bodo vse vaše krivde, tudi najstrahtnejša med njimi, izbrisane in pozabljene. A prej ne.

Novemu dopolnjenju časov smo blizu že. Dva tisoč let pred Kristusom se je Abraham, Kaldejec, obrnil od Ura in njegovih malikov. Dva tisoč let po Kristusu, če je resnična ta postava, da je Križ središče Zgodovine, mora Izrael spet iz svoje domovine, a to pot povsem drugače. Vaša vrnitev v obljubljeno kraljestvo je potrebna, nujna, oznanjena in pričakovana. Kaj tedaj še čakate in ne klonite pred tem klicem, ki je morda poslednji klic?

Vsaj eno znamenje prvotne božanske izvoljenosti pa še vedno nosite na sebi. Ven in ven ste, po vsej obliki svoji i po vsej volji svojega bitja narod skrajnežev.

Kateri od vas za bogastvom hlepí, se skoraj vzhne na prestol

zakladničarja in upnik kralja samega je čez noč. A kdor je med vami ubog, kot so ubogi tisti Izraelci, ki žde po getih in se potikajo med ljudstvi evropskega vzhoda, je zagotovo podoba uboštva samega. Vaši učitelji postave in izročil do poslednje črke raziskujejo pisma; pa so vendar tudi med vami zamaknjenci do poslednjega vlakna, vznešenci razuma, opijanenci od božanstva duhá. Mrgolé med vami najzvestejši izpolnjevalci postave, a nič manj ne mrgolé najbolj zagrizeni glasniki revolucije, ti, ki prav v srčiki sami načenjajo obstoječi miselni red, pa spet drugi, ki do kristalnega neba povzdigujejo preračunane sklade golega razuma.

Prav zato pa mislim, da je krščanstvo — s svojimi božanskimi nasprotji, s svojim prezirom vseh mlačnih, poniglavih in strahopetnih — naravnost za vas ustvarjeno. Pa da ste takisto vi sami za krščanstvo ustvarjeni, liki rekam, ki se, naj so drveče in besneče še tako, slednjič le morajo izliti v široki ocean. Križ nas loči; a kadar ga boste poljubili in objeli, že Golgota ne bo več meja, marveč vrh našega skupnega snidenja. Bili so ljudje, ki sta jim bila greh in zločin nuja, da so prav po njiju spet našli do polnosti razodetja božjega; takisto ste morda vi morali ubiti Boga, da ga boste po Njegovi in svoji lastni muki spet našli. Morda je konec očiščevanja že blizu; rad bi, da bi te moje besede, ki mi vró iz ranjenega srca, pospešile njegov prihod. Prav zato pa v tej molitvi na pomoč kličem vse svetce Izraelove, od Elije do Baal Semena.

Pač vidite, v kakšnem breznu smrti, v kakšni ognjeni peči medlí danes človeštvo vse. Tudi vi ste trpeli, tudi vi ste zapustili potoke krvi v tem peklu preživelih. Doumeti bi morali tedaj, da more svet rešiti edinole nekšna višja duhovna edinost, pa da se hkrati ta edinost more riditi edinole v znamenju krščanstva. Čemu se tedaj ne odzovete klicu?

Vi, otroci Obljube; vi ki ste bili prvi poklicani k večerji; le čemu še vedno tratite čas s pokopavanjem svojih mrličev? Čemu se mudite v obednico, ki vam je že tako dolga leta pripravljena? Na vas je, da zgled dasté. Če boste vi tega Kristusa, ki ste ga videli na svet priti in čuli po vaših domovih in po vaših poljih govoriti, tajili še naprej, kaj naj tedaj porekó druga ljudstva, ki jih vseosvajajoča prisotnost Kristova še ni obsijala? Kaj zato, če so krivci med vašimi predniki! V zemskem rodovniku Jezusovem je ime Rahabe, blodnice; ime Davida, prešuštnika; ime Salamona, bratomorilca, pa je On, vsemu navkljub, kot človek vendarle vse te grešnike za svoje priznal. Mar ni resnično prišel, da bo na svoje rame vzel grehe vseh ljudi, tedaj tudi vaš greh? Mar ni prišel, da bi odpustil njim, ki so ga ubili; tak tedaj tudi judom Velikega petka? Mar ni s posvečenim imenom prijatelje pozdravil njega iz vašega rodu, ki je sredi noči, potem ko ga je bil prodal, prišel s tolpo, ki naj ga zgrabi? Kdaj, povejte, bo segel do vaših ušes jasni zvok petelinji, ki naj vas zdravi iz tisočletne zakrknjenosti?

Čujte glas tega Papeža, ki vas roti v imenu božanske žrtve, kot vas Papež še ni rotil. Šibek je ta glas, trepetajoč je ta glas, glas nekoga, ki kliče in pričakuje svojemu Bogu podobno smrt. Glas naslednika — četudi slaboten in brezploden — tistega Petra iz Bet-sajde, ki so ga kakor vas obrezali, ki je za velikonočni praznik stopil v tempelj in ki je v mladem preroku, odločenem, da utrpi smrt, ki je namenjena sužnjem, prvi priznal Sina živega Boga. Slabotna in jecljajoča je moja beseda, a zove vas v imenu Petrovem, v imenu Kristusovem, v imenu vseh tistih judov, ki so sprejeli Njegov krst in Njegovo Blagovest.

„Poslušaj, Izrael.“ Ta mogočni vzklik, ki je na začetku vsakdanje molitve vaše, vam ponavljam s taistimi usti, ki dan na dan izgovarjajo Credo naše Cerkve. Bog pa me navdihuje z vero, da boste taisti Credo nekoč takisto vi ponavljali družno z nami vsemi, družno z menoj, ki vas z očetovsko nestrpnostjo pričakujem ob vznožju Apostolovega groba. Rešenje človeštva je tudi v vaših rokah. Ne ogoljufajte tedaj, iz ljubezni do skupnih solza, pa do skupne nesreče, mojega upanja, ki je hkrati upanje vseh v Kristusu prerojenih. Ura vašega prepotrebne-povratka bo velik praznik za vso v Jeruzalemu ustanovljeno Cerkev; pa bo hkrati tudi ura miru in radosti za vas, stiskane in razbičane popotnike, ki boste slednjič v Sinaju in v Taboru videli eno samo veliko goro luči.

Slikar Corvalho: Beg v Egipt

K R I S T J A N O M

(Izvlački)

„Bratje moji, otroci moji, nočem vam biti krivičen. Bog pozna mojo vnemo, pozna mojo očetovsko ljubezen. **A prišla je ura, da priznamo svoj greh, nezadostnost svojo, svoje ubežništvo.**“

„V preveč prijetnem udobju živimo za stenami naše Cerkve. Le preveč se silimo verjeti, iz nevednosti in lenobe hkrati, da smo že vse storili, če gremo k maši, če se svetim obredom ne odtegujemo, če od časa do časa hlinimo kesanje, v iztegnjeno desnico siromakovo nekaj drobiža potisnemo in izpolnjujemo, naj že iz strahu pred ječo ali pa iz bojazni pred peklom, tri ali štiri zapovedi.“

„**Resnično vam povem, da Bog od nas kristjanov terja mnogo, neskončno več.** Spet ponovim, da to naše krščanstvo, uklenjeno v golo zunanost v zakoreninjene navade in v vsakdanjo splošnost ni krščanstvo po resnici; je marveč le senca krščanstva, njega naličje, spaček njegov, izrodek samo, krščanstvo podlih, lenuhov, mlačnih, svetohlinec, res, krščenih farizejev.“

„Bog hoče od nas mnogo več. Hoče, da je vse naše srce krščansko, vsa naša misel krščanska, krščansko vse naše življenje. **Krščanstvo ne bo živo in zmagojoče ne bo, dokler si ne bo osvojilo vseh narodov, vseh ljudstev, dokler ne bo v edinosti povezalo vseh duhov in vseh živih.** Pozabili smo že, da nas je Kristus poslal vsa ljudstva osvajat, pa da **nebeško kraljestvo obličja svetá spremeniti ne more, dokler vse duše Njegove resnice ne priznajo, dokler ne zažive vse v Njegovi ljubezni.** V krščanstvo vse, kar ga je, morajo verjeti, čutiti ga, trpeti z njim, **pa po njem živeti vsi ljudje: Bog ne polovičarstva, ne mlahavosti ne dopusti.** Tako bore malo nas je, pa še ti maloštevilni so le prevečkrat samo odsev ali celo spaček pravih kristjanov. Do zdaj je bilo krščanstvo vse preveč na ustnah, premalo v srcu; vse bolj ime kot bistvo; pročelje bolj kot zgradba sama; prapor res, ne pa zmaga. Čeprav so stoletja mimo, kar so križali Kristusa, smo mi danes zaprav še vedno prvi kristjani, črteži samo, vajenci v krščanskem človeku, kristjani po imenu in kristjani po želji, kristjani po spreobrnjenju, razbiti vsi, nedelavni.“

„**Pomislite, bratje, da se komaj četrtnina sveta — bolj po štetju, kot po srcu — priznava h krščanstvu, pa da niti ta bore četrtni ni družno v okrožju enega samega pastirja, marveč živi v prerazlične Cerkve, ločine in cerkvene občine razklan.**“

„Tako malo nas je, pa malo sprti; tako malo, pa nedelavni: tako malo, res, pa tako strahopetni. **Kot plašne ovce živimo za varno ogrado svoje župnije, v čuječem varstvu zvonika bližnje cerkve. Bog nam je ukazal, naj ga poneseemo vsem ljudem, mi pa svoj čas zapravljamo z**

mrtvimi štetji o podeljenih krstih, med katerimi bomo našli manj go-rečih duš kot redkih biserov po oceanskih školjkah.“

„Petrova Cerkev, rimska Cerkev, ta, ki jo vodim jaz, se nazivlje katoliška, se pravi vesoljna; pa je v nji komaj pol vseh teh kristjanov, ki na svetu žive. Utvari se predajamo, da smo vojska, pa smo v resnici le šibke predstraže, obkoljene in z močmi pri kraju, kjer ranjenih, bolnih, nesposobnih, omahljivih, slepih in nekoristnih ne zmanjka. Če bi s prodirnim očesom zmogel prav na dno vaših src, koliko krščanskega imena vrednih duš bi našel tam? Pa če bi se jutri zneslo nad nas preganjanje, divje bolj od Decijevega ali Dioklecijanovega, koliko vas je, ki bi vzdržali ob meni, pripravljeni z lastno krvjo potrditi vero v Odrešenikovo kri?“

„Rimska Cerkev bi morala prav zato, ker je edina prava, vso svojo moč naperiti v popolno osvojitvev in razsvetljenje vseh ljudi. Poskušala je to, posebe v nekaterih srečnih razdobjih svoje zgodovine, pa je vendar vse premalo storila. Skrbno je čuvala svojo zemsko pot, svoj notranji ustroj, svoj bogoslovni oklep, bdela nad varnostjo svojih podanikov, nad poslušnostjo svojih vernikov: res, potrebna skrb vse to, a kako drugotna spričo drugih, vse bolj življenjskih.“

„Nekaj pod vplivom svojih nasprotnikov in takisto nekaj po svojih zagovornikov vplivu se je Cerkev razrasla v trdnjavo pravovernosti, strogosti in bogoslužne obrednosti. Res, potrebno vse to; a nič manj potrebno, da bi bila vedno, kot je Kristus hotel, vojska napadalcev in osvajalcev, ki se nikoli ne ustavijo. Očuvala je plamen evangeljske resnice, a ga je hkrati skrila na dnu v svojih kriptah; in zdaj ga ne vidijo vsi, ne čutijo vsi topline njegove, ne morejo mnogi, nočejo drugi, da bi jih razsvetlil in vžgal. Bog je hotel, da bi bila grmada na vrhu gore, mi pa smo ta božji plamen raztrgali na brezštevilje lučic, ki se dimijo in boječe utripljejo v dnu slovesno starodavnih cerkvenih ladij, kamor presilna večina ne zaide nikoli. Cerkev res v sebi ohranja Kristusa in njegovo Besedo; a njim, ki so zunaj nje, bi se utegnilo zdeti, da ju ohranja liki zviti pergamin, ki skriva v svojih skrivenčenih znamenjih besede, namenjene vendar v mogočni obstret z vseh vrhov in z vseh gora.“

„Sveta stolica je najvišja na zemlji poznana duhovna oblast; a vsa moč njena je v izpolnjevanju naloge, katero ji je Bog odmeril: da vsem ljudem ponese evangeljskega duhá, pa da jih vse v njem živeti nauči.“

CELESTIN VI., papež,
hlapec hlapcev božjih

(Prevedel Nikolaj Jeločnik)

NA JAPONSKEM SE LEPO DELA

Piše s. Antonija Cirenija Jug, usmiljenka, Obayashi, Japonska:

Delo v našem misijonu se bolj razvija, kot smo pričakovale. Naj Vam najprej malo popišem, kako delamo med najmanjšimi.

V OTROŠKEM VRTCU

V prvi polovici decembra smo imeli več nastopov naših otrok. Omenila sem Vam že, da smo spomladi 1953 pričele z otroškim vrtcem. Tam so otroci samih delavcev in delavk. Zjutraj, ko gredo matere na delo, prinesejo otroke k nam, zvečer, ko pridejo z dela, jih vzamejo nazaj s seboj. No, in ti otročiči so staršem tiste decembrske dni pokazali, kaj so se pri nas naučili. Neverjetno dobro so vse naredili in mamice so bile kar ponosne nanje. Starši so bili zlasti ginjani, ko so malčki sklenjenih rok molili zarje. Med otroke smo ob tej priliki razdelili tudi veliko toplih oblačil, ki so jih darovala dobra srca. To se je zgodilo tako: Nekega dne nas pride obiskat ameriški duhovnik in z njim nekaj radovednih gospa. Kajpada, ta nenapovedan obisk je našel naše male prav take kakor so k nam prišli iz svojih ubornih hišic. Hitro smo jih zbrali skupaj in malčki so obiskovalcem malo zaplesali in zapeli, pri čemer se je pa še bolj pokazala njih revščina. Malemu Haru, katerega očka že rad leto dni leži v bolnišnici na pljučih bolan, so hlačke zadaj prav na široko cvetele. Malega Masao pa se je komaj polovico videlo iz ogromnih bratovih čevljev. Deklica Sozen San je prav ta dan imela nesrečo pri igri in si strgala vse preprano krilce, da se je kar vleklo za njo..., in tako naprej. Če bi nas kaj prej obvestili o nameravnem obisku, bi me vse otroke preoblekle v oblekce, ki so nam jih dobrotniki za take primere darovali. A Bog je imel tudi tu svoj namen. Ko so gospe, ki so

prišle z duhovnikom, videle to revščino, so se odločile in nam obljubile oblekce za otroke ter obljudo tudi držale, in tako smo mogle naše malčke in njih starše razveseliti z novimi oblekcami.

Tisti mesec december smo sploh imeli veliko prireditev in slavnosti. Že naslednjo nedeljo po opisanim so nastopili otroci naše nedeljske šole, ki so prav tako privabili veliko gledalcev. Škoda, da imamo tako malo prostora in je moralo veliko ljudi ostati zunaj. Isti večer je gospod misijonar imel skioptično predavanje o Kristusovem življenju in trpljenju in zraven razložil vsaj v glavnih potezah nekatere najvažnejše resnice naše svete vere.

Zadnje dni pred božičem smo porabile za naše ubožce. Popravljale smo darovane oblekce in jih 23. decembra razdelile najrevnejšim. Ni pa šlo vse brez nerodnosti. Še isti dan in naslednjega je prihajalo vse polno mamic z gručami otrok, češ me smo se tudi zapisale na

Ta slika kaže japonske malčke pri igri na misijonu

županstvu, pa nismo ničesar dobile... Nismo in nismo jih mogle uveriti, da nimamo več. Odpravile smo jih z lepo besedo, polno obljub; ali pa jih bomo mogle tudi izpolniti?

Te dni pred božičem se je tudi v dispanzerju kar trlo bolnikov; cele družine so hotele biti bolne... , seveda na namišljenih boleznih. Prišli so, da bi jih pri božičnem obdarovanju ne pozabile. Doktorje sem mirila, naj potrpe, češ, saj bodo po božiču večinoma vsi ozdravljeni.

Zadnjič je prinesla ubožna bolnica pest riževih otrobov nam v dar. Sprejela sem to prijaznost, vpričo več čakajočih. Ruto „furusniki“, v kateri je otrobe prinesla, pa sem ji vrnila s kruhom v njej. Na Japonskem je namreč neolikano in za darovalca poniževalno, ako darilo odklonite; prav tako neolikano pa je, vrniti ruto prazno. A glej, naslednje dni so otroci in žene prihajali vsak s prgiščem otrobov ali kake zelenjave. Ponujali so mi z besedami: „Kurice imate, naj bo za kurice!“ Res imamo štiri stare kokoši. Tisti dan skoraj nisem imela časa za bolnike. Proti večeru se je nabralo za hišo teh otrobov in zelenjave kar cel kup. Vse skupaj sem podarila sosedom. Prav tako se je začelo naslednji dan. Odklanjala sem in se branila, a nič ni pomagalo: s „furusiki“ so kar sami stopali za hišo in tamkaj metali na kup, potem pa prihajali s praznimi rutami nazaj, da bi jim dala kruha vanje, stare obleke in sploh kar koli koristnega. A le nekatere sem mogla zadovoljiti; večina je morala razočarana domov... In ko sem mnogim dejala, da bomo rade pomagale, ko bomo spet kaj zmogle, so že takoj drugi dan prišli prijemat nas za besedo. Treba je sicer priznati, da je na Japonskem od strani države veliko prizadevanja za pomoč ubogim in vse revne družine dobe nekaj mesečne podpore, a to še daleč ne zadostuje.

SVETI VEČER V BOLNIŠNICI

Nekega vročega junijskega večera je na naši porti pozvonilo. Pa kdo prihaja v teh urah, smo se spraševale.

Bil je misijonar, ki se je vračal iz neke bolnišnice, kamor ga je pisмено pozval katoliški bolnik, češ da bi se dalo tamkaj med bolniki in uslužbenci kaj storiti za sveto vero. Sedaj nas je misijonar prišel prosit, naj skušamo zahajati tja in učiti bolnike krščanske resnice. Bolnišnica je državna. Ustanovljena je bila šele pred dobrim letom. V njej so nastanjeni samo bolni na pljučih, ki so sicer že bili v raznih drugih bolnišnicah in se v njih v glavnem pozdravili, a po odpustu ne bi imeli iti drugam kot na cesto... , ker pač še ne zmorejo trdega dela. Predstojnica je tudi mene določila, da grem tja. Prvič smo se najprej predstavile ravnatelju, ki nas je prav vljudno sprejel po vsch predpisih japonske olike in nam dovolil, da lahko prihajamo, kadar in kolikor hočemo. V tej bolnišnici še ni delovanja protestantske sekte kot je to v neki drugi, katero tudi obiskujemo in je tam zato delo skoraj onemogočeno. Žal da v to novo sprejeto bolnišnico ne moremo več kot enkrat na teden. Priglasilo se je že nekaj katehumenov. Z njimi in z drugimi smo, kot rečeno, proslavile skupaj božični večer. Zbralo se je okrog 50 bolnikov in tudi ravnatelj bolnišnice je bil zraven. Misijonar jim je lepo obrazložil pomen božičnega praznika. Spet je padlo zrno božje blagovesti v odprta srca!

Na Štefan dan smo obiskale vse katoliške bolnike v oni drugi bolnišnici, kamor že dve leti zahajamo. Dekleta Katoliške akcije so vsakemu bolniku lepo okrasile sobo s smrekovimj vejicami, da so jim s tem dejanjem krščanske ljubezni vsaj malo posvetile v tegobo njih trpljenja.

V VASI KURANDO

Moj najljubši delokrog je ta vas. Tudi semkaj sem želela prinesiti nekaj božičnega veselja. Že zadnjič sem Vam pisala o neki že pet let hromi ženi. Njej smo postavile jaslice, ki pa so bile kaj skromne: V kotu nad ležišče sem pribila desko, nad njo pa lepo smrekovo vejo, ki sem jo obdala z nitkami, zrezanimi iz „stanjol“ papirja, zbranega med

Božična prireditev japonskih malčkov v zavodu sester misijonark

letom. Desko sem obila s sivim papirjem, podobnim kamnu, in jaslice so bile narejene. Vanje sem položila malega Jezuščka, ki sem ga pred 17 leti dobila iz domovine.

28. decembra smo se zbrali v tej ubožni hišici, skčni betlehemskega hlevčka. Prostor v njej so imeli le katehumeni in njih prijatelji iz vasi. Drugi so se morali zadovoljiti, da so od zunaj prisostvovali skromni slovesnosti. Z gojenkami neke šole smo zapele nekaj božičnih pesmi, misijonar pa je spregovoril o božji ljubezni in odrešenju. Nazadnje smo si privoščili še malo zabav za smeh. Za prihodnji božič pa smo se že dogovorili, da bomo vse naredili v drugem, večjem prostoru. Letos smo bili res na tesnem, a uboga hroma bolnica je s solzami v očeh ponavljala, da še ni v življenju doživela kaj tako lepega...

SPET NOVI DELOKROG

Pred dobrima dvema letoma je pri-

šla k nam predstaviti in zahvaliti se za našo pomoč ljudem gospa, ki je nekaj dni prej prevzela županstvo. Poprosila nas je, da bi šle kaj pomagat tudi v vas Nakatakamatsu. Rade bi res tamkaj brž pričele z dispanzerjem, a ni bilo denarja. Pa so prišli drugi in tam sedaj že nad eno leto deluje dispanzer. Vendar se je pa letos pokazalo, da tudi nas Bog tamkaj želi. Včeraj nas je torej avtobus izložil sredi vasi. Predstavile smo se poglavarju vasi in vodji delavcev. Obljubila sta nam sodelovanje in že vnaprej izrazila zadovoljstvo nad tem, kar bomo storile za njih otroke. Kraj je zelo rdeč in je vse polno tovrstnih slabih vplivov na mladino. Zato nas čaka težko delo in potrebujemo veliko božje pomoči in se zanašamo na molitve naših prijateljev po svetu. Takoj mislimo najeti sobo in pričeti z delom. Prebivalci so skoraj sami naseljenci, ki so se med vojno vrnili semkaj iz raznih krajev sveta in Japonske.

V RDEČIH KREMLJIH

Doživljuje zadnjih mesecev bivanja na Kitajskem popisuje misijonar o. Albin Miklavčič S. X.

Gotovo se vam čudno zdi, da sem moral čakati prav do danes z nadaljevanjem opisa svojih zadnjih dni na Kitajskem. Vse podatke posnemam iz dnevnika, ki sem ga skrivaj zapisal v ječi s kitajskimi abecednimi znaki, ko sem se delal, kot da se učim kitajske pisave...

10. maja nas ob pol petih zjutraj vrže pokoncu stražarjeva piščalka. Po skupnem umivanju pri edinem koritu brž na zajtrk (prosena kaša brez zabele in žlička zastarele osebne solate), potem pa takoj zamenjat delavce, ki so vso noč gnali mlinske kamne kot nekoč Samson pri Filistejcih. Zdaj bomo mi na vrsti pri tem delu, cel dan, z malimi presledki. Popoldne nam dajo malo juhe, boljše rečeno kropa, z dvema zajemalkama nekake zmesi otrobov in črne moke, kar res ne zadostuje ob tem živalskem delu, ki obstoja v neprestanem vrtegla-tem vrtenju, da od njega marsikdo pade v omedlevici.

KOMUNISTIČNA „SPOVED“

Ob sedmih zvečer spet kaša kot zjutraj, nakar nas zapro nazaj v votlino, kjer se prične pouk. Glavar votline razlaga komunistično teorijo o obnovi socialnega reda, nakar mora vsak sam sebi izpraševati vest, je li njegovo življenje v skladu s temi načeli ali ne. Vsak večer mora eden od jetnikov povedati, kaj mu je komunizem dobrega prinesel, v čem se je poboljšal odkar je v ječi, itd. Ta javna izpoved se potem zapiše v „šolski dnevnik“ votline. Izpovedovati pa se morajo vsi lepo po vrsti: in prvič mora vsak izpovedati tudi vse svoje zločine prejšnjega življenja. Čim več ogabnih zločinov kdo pove tem boljše zanj, kajti v tem vidijo njegovo odkritosrčnost, prvi korak do poboljšanja in ugotovitev, da se oblast ni zmotila, ko ga je vtaknila v ječo... Če pa izpoved in obtožba preteklega življenja „tovarišem“ v vot-

lini nista dovolj po godu, že vedo, kako je treba na jetnika pritiskati, da svojo izpoved in obtožbo popravi v njih smislu. Zato se večkrat zgodi da si kdo zločine kar izmisli, želeč se izogniti pritiskom in mučenjem. Obiasti obljublajo namreč, da bodo ob odkritosrčni izpovedi bolj milo sodile ali celo obtoženca oprostile. A le prepogosto se zgodi, da reveža obsodijo za vse izpovedane zločine, resnične in izmišljene...

ZA VRATARJA „POVZDIGNJEN“

Ne malo me je skrčelo, kako bo z menoj, ko pridem na vrsto, da opravi- to javno izpoved in opišem svoje „zločinsko“ življenje. Da bi se kaj izmišljeval in se lagal, ti mi še v glavo ni padlo. No, Bog me je rušil te težave: Prav tisti večer, ko bi moral govoriti jaz, sem bil premeščen v drug oddelek. Tam vlada za vse, ki še niso bili obsodeni, pravi pekel. Mučijo jih z razpravami še vse hujše kot v mojem prvem oddelku z izpovedovanjem. No, jaz sem bil že obsojen, zato sem se kar oddahnil, ko so me nekaj dni čisto pri miru pustili. A zdravje mi je začelo popuščati, hiral sem vedno bolj in resno zbolel. A niso mi verjeli, ampak so mi kmalu naprtili težko delo, hočeč se prepričati, ali se le delam bolnega ali pa sem res bolan. Nositi sem moral opeko, s kolom čez ramo nositi čebre kropa ali jedi onim, ki so delali v drugem oddelku, gnati meh v kuhinji, ita. Ker sem ob tem naporu kajpada začel hirati v pospešeni meri, so se le uverili, ja sem res bolan, in ker so me zbal, da bi jim v zaporu umrl, so mi odobrili nekaj testenin priboljška k hrani. Poznaje so mi celo zapu- pali službo „notranjega vratarja“, s čimer so mi pa vpravili vse prej kot uslugo. Od 50—60 krat na dan sem moral tekati gori in dolj po dolgih stopnicah, da odprem in zaprem notranja vrata vsakokrat, ko je kdo prišel ali odšel. Tako od petih zjutraj do desetih zvečer. Zejo me je utrujalo to zlasti zato, ker semo moral vedno teči in priti nemudoma k vratom, kakor hitro je zunanji vratar zaklical. Če ti se le malo

zamudil, bi bilo zame usodno: za kazen bi me ukovali v žerige na nogah in v okove na rokah. Verig se sicer nisem bal, pač pa okovov, posebnih onih japonskih, ki ti stisnejo roke prav do kosti. Še huje je, če ti uklenejo roke za pet do deset dni, potegnjene visoko gori na hrbet. Koliko trpljenja sem videl pri tako ukle-njenih in okovanih! In to trpljenje bližnjega me je bolj bolelo kot vse druge bridkosti zapora. Prosi sem Boga, naj me reši, da mi ne bo treba tega gledati, naj me pošlje kam drugam.

MAŠEVAL SEM V JEČI...

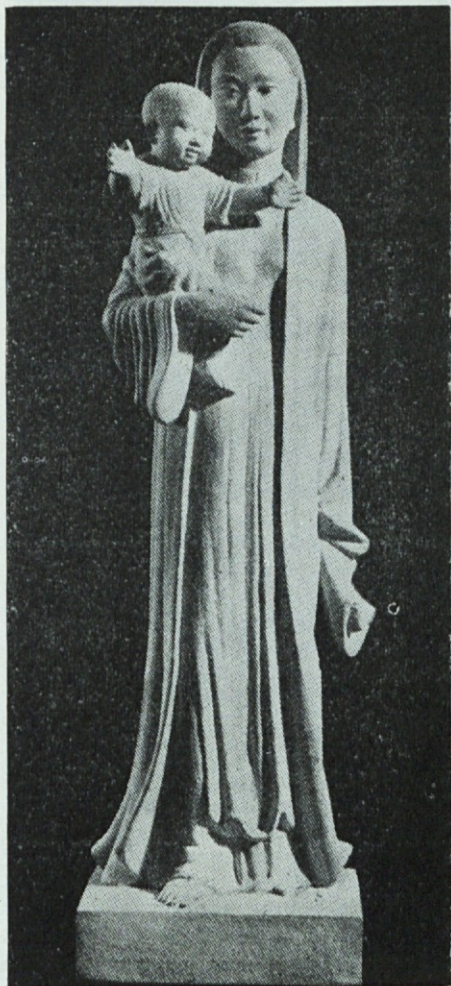
Bog pa me ni rešil ječe pred časom, pač pa mi je poslal tolažbo, ki je bila toliko bolj blagodejna, ker je prišla čisto nepričakovano: Lahko sem maševal.

Ko sem bil ves shiran in bolan, sem bil pisal župniku, naj mi pošlje meka okrepilna zdravila, pa mi je poslal zra-ven še stekleničico vina, komaj za dve, tri maše. Ker je bilo vino bolj rezkega okusa, so mislili čuvarji, da je kak jesih (naše mašno vino je bilo sploh bolj ki-slo in so se Kitajci radi norčevali in ga imenovali jesih ker oni imajo za vino le močne žgane pijače in likerje) in so mi ga dovolili kot zdravilo. Tako sem nekaj za sv. mašo že imel: Vino. Za mašna oblečila in druge mašne potreb-ščine me ni skrbelo, kajti že od preje smo imeli dovoljenje maševati v sili tudi brez vsega tega. A treba je bilo dobiti hostije... Ugotovil sem, da mirno lahko uporabljam nekaj „kruh“ ki so nam ga včasih dajali v hrano in ki je sestajal iz samega žita brez vsake druge primesi. Problem je bila še mašna knjiga. Tri dni sem si belil glavo, da bi se spomnil vsega najnujnejšega besedila in si ga zapisal s čopičem in kitaiskimi znaki na male kosce papirja. A nisem se mogel vsega spomniti. Po nekaj mesecih tistega ži-valskega garanja je bila namreč moja glava praveca prazna škatlja! Vendar sem do Velikega Šmarna le sestavil to-liko skupaj, da sem se spravil maševati okrog ene popoldne, ko so vsi drugi po-čivali; skrčil sem se v malo vdolbino v votlini in poskušal... Pa mi ni šlo. A

nisem obupal, in v nedeljo in še na praz-nik Brezmadežnega Marijinega Srca se mi je posrečilo in maševal sem!

Za naslednjo mašo sem moral čakati več kot mesec dni, da so mi prišla dru-ga zdravila in z rjimi vinc ter hostije. Še več: Vse to so zavili v liste majhne mašne knjige, da sem imel v kratkem ce! „Ordinarium missae“, pa mašo za

Marija z Jezuškom (Vietnam - terracota)

Luca Ch'en: Sveti Trije Kralji

rajne in v čast Materi Božji. Tako sem bil z vsem potrebnim oskrbljen. A nastopila je druga težava: pomanjkanje časa, kakor se tudi čudno sliši. Tedaj sem bil namreč že vratar, kot sem gori omenjal, in čez dan nisem imel niti pet minut miru in časa zase. Ponoči pa, kako naj preprečim svetlobo v oni votlini...?! Na žalost, tedaj, nisem vedel, da je sveti oče dovolj opraviti sv. mašo samo z darovanjem, povzdgovanjem in zauživanjem brez vseh drugih molitev in obredov, a ta vest do mene ni prišla.

Končno mi je Bog pomagal in sem res lahko maševal noč za ročjo (v času

okrog 2 do 4 zjutraj), razen ene noči, radi bolezni 50 svetih maš v zaporu, med rdečimi valpti in nedolžnimi žrtvami brez vernikov, z navzočnostjo angelov Lahko si mislite, kako mi je hitro potekal dan, ko sem vedno mislil: Kako bo to noč? Prav res velika tolažba zame!

RDEČE SUŽENJSTVO

Kaj vse se je zgodilo one mesece v tem suženjstvu, mi mogoče povedati, še manj zapisati. Pa saj je bilo slabše kot v časih nekdanjega suženjstva! Suženj za svoje delo dobi primerno hrano in obleko, v onem peklenškem oddelku pa je moral vsačdo, ki ni bil še obsojen, delati kot živina in povrhu še sam dvojno plačati za borno hrano. Koliko so pa ti sužnji naredili za državo, pa vidite iz sledečega podatka: Samo v oddelku, kjer je bilo 15 oseb zaposlenih z deli iz bambusa in trstike, se je pridobilo 16 milijonov kitajskih yenov, izdalc pa niti ne 4 milijone, všteti materijal in vse stroške za vzdrževanje jetnikov.

NA SVOBODO!

Tako je počasi potekel tudi šesti mesec, v katerem sem moral večkrat na policijo, kjer sem pripravil tudi svojo najnujnejšo prtljago in cenar za pot v Evropo. Za pot do Hong Konga bi morali oni poskrbeti. Ker so pa vedeli, da imam jaz mikroskop in druge dragocene zdravniške priprave, k se na Kitajskem težko dobe, so jih kar oni odkupili. Misli: so namreč, da bodo denar spet nazaj v svoje roke dobili, ko bi ga jaz hotel nesti čez meja, z zaplembo, a so se uštel, kajti ko sem se moral na potu ustaviti v nekem mestu sem kljub vsej kontroli poslal ves denar po pošti svojemu škofu. 9. novembra zvečer sem zapustil zapor, a v župnišče mi niso pustili rti češ da tam ne bo varno zame. Nastanili so me pri neki poganski družini blizu zapora, a mi prepovedali vsako govorjenje z njimi. Tam sem torej čakal na potni list celih 46 dni. V začetku

nisem vedel, čemu tako zavračajo, potem sem pa ugotovil, zakaj: Bil sem namreč zelo shuššan in hoteli so, da se preje „odebelim“, preden odidem v tujino. Pošljali so mi iz policije hrano uslužbencev, ki je bila res izvrstna. V tem času sem kljub prepovedi govorjenja z družino od nje je marsikaj novega izvedel; zvečer so se namreč sešli in o vsem mogočem govorili, in ker so bila vrata velikokrat že priprta, sem marsikaj na ušesa ujel. Počasi so se pa opogumili in pri zaprtih zunanjih vratih govorili tudi z menoj. Med drugim so mi povedali tudi to, da se je neki ljudski odbor obrnil na oblast s prošnjo, da jaz ostanem pri njih in nadaljujem svojo zdravniško prakso. Pa so jim oblasti odgovorile: Naša postava je ta, da mora vsak tujec, ki se je v čem pregrešil, zapustiti deželo.

Vse je kazalo, da bom ostal pri tej družini kvečjemu do Božiča. V veliko olajšavo mi je bilo, ker sem imel pri njej spravljen že vso svojo prtljago in sem lahko molil brevir in brez skrbi maševal. Skrivaj me je tudi večkrat obiskala župnikova kuharica in drugi ljudje. Vsi, kristjan in pogani, so bili prav žalostni radi mojega odhoda. Na dan svetega Štefana sem pričakoval, da mi bodo dali nalog za odhod. In res, ob 8 zjutraj dobim ukaz, naj pripravim svoje stvari. Predložili so mi tudi račun za mojo hrano, stažovanje in drugo v teh 46 dneh; prav masten je bil. Odšel sem v glavno mesto province po „potni list“, a tam še vedeli niso, da odidem, kaj šele da bi ga že imeli pripravljenega. Ostati sem moral dva dni tam in čakati. Končno so mi potni list izročili in mi zabičali, da moram naravnost do meje in se nikjer ne ustavljati.

Pa se mi je kljub temu posrečilo maševati 31 decembra, v zahvalo Bogu. Zadnja dva dni vožnje sem imel za potnega tovariša nemškega misijonskega brata, ki je bil tudi izgnan. Kakih policajev nisem imel za spremstvo, odkar sem imel potni list. 1. januarja sem dospel v Hong Kong, kjer sem dobil svojo rodno sestro, tu izgnano kitajsko mi-

sijonarko Anico Malo sem se ustavil v tem mestu 13. januarja sem že odletel in 16. prispel v Rim.

SPET V MISIJONE

S tem končujem skrivni opis mojih doživljajev pod rdečimi zadnjega pol leta mojega bivanja na Kitajskem. Hvala Bogu, da je misijonski svet velik. Ker ne morem misijonariti na Kitajskem, bom pa misijonaril v Indiji!! Novembra meseca odputujem v naš misijon (družbe Parmskih misijonarjev) v Bengaliji. Moj naslov bo: P. Albin Miklavčič S. X., Bishop's House, Jessore (East Pakistan).

Zahvalim se Vam in vsem dobrotnikom, ki so mi v preteklem delu na Kitajskem pomagali in ki mi bodo gotovo stali ob strani tudi v novem delokrogu. Moja molitev naj jim izprosi od Boga plačilo, saj delajo Zanj!

Eden od nekdanjih Majcenovih sirotkov

MISIJON V KHARIJU

Piše o. STANKO PODERŽAJ S. J.,
Indija, Bengalski misijon

2. NEKAJ SPOMINOV

Živo se spominjam, kako sem se prvič seznanil s Kharijem. Slišal sem že prej da ima misijon hudega psa. Misijonar sam mi je izročil ključ s pripombo: „Tóbiju (ime pseta) sem povedal, da pridete.“ Tóbi me je sprejel renčaje, renčal je ves čas, ko sem se mudil na postaji, in bi me bil večkrat ogrizel, če bi bilo šlo po njegovo. Bolj prijazni so bili z menoj otroci. Ker me je dolga pot na kolesu po soncu in kozjih stezah — takrat Khari še ni imel asfaltirane ceste kot jo ima danes — pošteno zdelal, sem si po kosilu privoščil počitek. Iz polsna me zbudi škrtanje pri oknu. Hihitanje, pritajen razgovor, nazadnje polglasna opomba: „Glej ga, leži kot mrič!“ Pa so kasneje z „mričem“ marsikatero brihtro uganili.

Khariju tisti mesec, ko sem tam pomagal, nisem dosti koristil. Pa tudi pogojev za to takrat — 1935. leta — pravzaprav ni bilo. Hiša, kot že prej omenjeno, je bila namenjena za enega, zidana pa tako slabo, da sva morala ob kakšni dežni plohi podnevi sedeti v popolnoma zamračenj sobi (steklenih oken ni bilo) z nogami oprtimi na mizo, nad glavo pa imeti dežnik odprt! — Ko sem šel v zunanje vasi maševat, mi je kuhar povezal culico. Enoletni misijonski noviciat sem že prej v Bošontiju opravil in sem zato že vedel, kako in kaj. Vprašam: „Kje pa je moskitna mreža?“ — „O, bo pretežko nositi!“ — Nič ni pomagalo, moral je naložiti tudi ta najpotrebnejši kos misijonske opreme. — V prvi vasi ni bilo spovednice, pa tudi nobenega drugega tozadevnega pripomočka. Ljudje seveda niso mogli vedeti za stroge določbe kanonskega prava. Na praznem zaboju sede sem spovedal vso vas. Dandanes v taki sili dam prinesiti ribjo mrežo, jo razparam in pritrdim na bambusove kolce, pa je spovednica nare-

jena. Počasi se človek marsikaj nauči. — Cerkvica je čepela na terenu, nižjem kot vaška pot. Pa je bila še dosti prostorna za potrebe tiste vasi. Kasneje je isti misijonar tam postavil večjo, zvišal teren, da cerkvice nekako gospoduje vsaj nad neposredno okolico, okna pa je naredil tako majhna in nezadostna, da smo pred leti vstavili še dvojce velikih na obeh straneh oltarja, da se pri svetem opravilu ne zadušim. Napravili smo tudi dosti lepo verando na zapadni in severni strani, ki so jo vaščani zastonj naredili kot se krščanskim ljudem spodobi. Pa to je že poseg v novejšo dobo; mi se mudimo še v dobi pred dvajsetimi leti, ko je bilo vse še v precej surovem stanju. — Ob tistem misijonskem potovanju, ki sem ga začel zgoraj opisovati, sem tudi v drugi cerkvici, ki je istotako ležala nižje kot javna pot, našel vse v zelo primitivnem stanju. Cerkvica je komaj zadostovala, da obseže majhen oltar in par vernikov. Namesto oken — par lin. Vrata je nekdo ukradel. Spati sem moral na tleh. Ker je radi vkradenih vrat cerkvice bila med tednom in velik del nedelje zavetišče kozá, je bila polna mrčesa. Vso noč sem na rogoznici poskakoval, kot da plešem št. Vidov ples.

Doma me je mučila žeja. Misijon ni imel vode. V bližini je tudi ni bilo dobiti razen okužene iz nešteti ribnikov. Znana mi je bila abeceda misijonarja, ki hoče res nekaj časa v misijonu pri delu vzdržati, t. j. česa se nujno mora vzdržati: spanja brez moskitne mreže, odvečnega izpostavljanja soncu in pa pitja neprekuhane in neprecejene vode. Cedilnik je bil pokvarjen. Voda je ne curljala, temveč le kapala v podstavljeni kozarec. Vse življenje nisem nikoli toliko časa skupaj trpel na žeji kot tisti mesec misijonske preizkušnje v Khariju.

Hišo sem že omenil. Od stropa je padal rdečkast prah, ki se je noč in dan luščil od ploščnatih opek, omet je vsak trenutek pokrival vse, mizo, stole, knjige, krožnike, ne mešal z jedjo. Zjutraj sva jedla ob navzočnosti ministrantov, ki so za ceremonijo morali prinesiti veliko mašno knjigo z oltarja. Med srka-

njem kave jih je misijonar izpraševal in učil ministriranja. Eden teh ministrantov, ki je obenem pomagal pri mizi streči — zdaj jezuitski brat — je imel s seboj manjšega bratca, ki mu je od časa do časa brisal nos z robom svojega dhutija, potem je z istim robom obrišal krožnik in ga položil predme... Kosilo se je začinjalo z juho — voda, z mastjo in nekimi zelenimi listi zgoščena. Največji priboljšek k večnemu — in ponavadi trdemu in hladnemu — rižu je včasih tvorilo eno jajce. Tisti kuhar je bil sploh posebnost, ki je pa takrat nisem okusil; to se mi je zgodilo šele kasneje, ko sem se vrnil kot dekan na inspekcijo. Takrat sem bil menda še premalo važen za tako posebno pozornost. Razglasilo se je nenadoma po drugih hišah in postajah, da vsak kuharski gost ponoči zbolil. Vzrok? Kuhar je vsakemu gostu na čast priredil račjo večerjo. Kaj vse je notri stlačil, ve le on sam, žledci itak ne govorijo, razen ko se spuntajo, kar se je vsakemu gostu — tudi meni enkrat —

dogodilo. — Na večerjo je bilo treba čakati, dokler ni bilo vse delo končano. En večer ob tem, drugi večer ob drugem času, z morebitno razliko do poldruge ure od večera do večera. Najlepše je bilo pa to, da nisi vedel, kdaj bo to. Obiskovalci, pisma za drugi dan, na koncu še skoraj ceremonialno kopanje fajmoštra v ribniku. Kot ni bilo nobenega reda podnevi, tako ga seveda ni bilo zvečer. Dnevni red, ki ga tudi škofijske naredbe ne samo priporočajo, temveč naravnost predpisujejo, očitno takrat še ni prodrl v to smer nadškofije... Koliko s tem trpi delo, ve le tisti, ki je oba sistema na lastni koži občutil. Misijonar brez reda je kot jadrnica brez krmila, ali pa voz brez zavore...

O raznih drugih doživljajih tistega meseca bi se dalo mnogo pisati.

Vaščani še niso bili preživeli pehlovne krize. Misijon je bil še v bolečinah, nastalih zaradi predolge odsotnosti misijonarjev. Problemi se niso

Misijonska postaja v Khariju, od severa.

preveč ostroumno reševali. Delo je trpelo, trpel je misijonar očiščevala pa so se srca... Priznati je treba, da je misijonar imel najčistejše namene, smisel za prenašanje žrtev in pa vprav mulasto vztrajnost, brez katere noben misijonar ne prenese žuljnatega misijonskega jarma...

Včasih se tudi zgodi, kot se je meni po enem mesecu, da je duh sicer voljan, a meso slabo. Po povratku v Ranči, kjer mi je preostajalo še šest mesecev tretje probacije (nekakšni drugi noviciat, predno po dokončanih študijah jezuitski duhovnik gre na delo), se mi je tisti dan zameglilo pred očmi. Zgrudil sem se in obležal nazavesten, koliko časa, ne vem. Drugi pa tudi nihče ne, ker nikogar zraven ni bilo. Ko sem se zavedel, sem moral v posteljo, v kateri sem en teden preboleval dosti hud napad malarije, požiral ogromne (preobilne, kot danes vem, pa sem kot poslušen „novic“ ubogal misijonskega brata medicinca) doze kinina in sanjal o vrnitvi na misijonsko polje, ki izvaja nedopovedljiv čar na misijonarja, ko se z vso dušo in voljo hoče izrpati kot „majhen dar položen Bogu na oltar...“

Medtem je Khari počasi napredoval. Da misijon kolikor toliko finančno podpre, je misijonar v neposredni okolici kupil nekaj zemlje. To politiko, ki mi je pripravila že toliko glavobola in mi ga še dela, so njegovi nasledniki še razširili. Da pomaga revežem in misijonu, je začel na postaji z vdovami in sirotami luščiti riž za prodajo. Prvi tudi je začel misliti na potrebo zidane cerkve in je začel zanjo zbirati kapital. Žalibog ob prevzemu Kharija nisem našel nove cerkve, medtem ko je tudi za cerkev nabrani in naloženi kapital — skopnel...

Naš misijonar je v Khariju ostal celih devet let. H koncu so se bili misijonski vozli tako zamotali, da so predstojniki sklenili, da bo za njih razmota vanje potrebna nova sila. Ker pa te sile še ni bilo na razpolago, težave pa nujne, so v misijon poslali drugega no-

vinca, ki še niti vseh študij v Družbi ni opravil. Ta mož, ki je danes že vdrugeč rektor in je imel medtem tudi že druge visoke službe, je za eno leto prevzel vodstvo Kharija. Zelo modro se v njegove probleme ni preveč spuščal; namesto da se kavsa z vaškimi „petelinii“, se je pridno učil bengalščine, otroke in mladino sploh pa pridobil za šolo in nogomet. To pa je povzročilo nov problem: pri nogometu si je namreč izvil nogo. Moral je na lečenje, s katerega se ni več vrnil. V njegovem imenu je nekaj mesecev v Khariju deloval naš rojak p. Lojze Demšar, dokler niso v 1943 predstojniki imenovali za župnika drugega našega rojaka Vrhničana Sedeja, ki si je že prej pridobil izkušenj kot župnik morapajske misijonske postaje. Z njim stopa Khari v novo dobo misijonskega razmaha.

3. VELIKI NAČRT

„Khari — izgubljen kraj! Komaj se o njem kaj sliši, a vendar je to naša misijonska postaja. Od letošnjega junija naprej je to okrožje dodeljemo meni.“

„Bodočnost Kharija? Postati mora središče velikega misijonskega okrožja, odkoder se bo širil evanglij po vsem južnem delu obsežnega Sunderbensa. Naj bo vojna ali mir (takrat je divjala druga svetovna vojna). Kristusovo kraljestvo se mora širiti!“

„Bodočnost mnogo obeta. Poleg tega se nam nudi krasna priložnost: katoliški velepodjetnik iz Kalkute je zdaj pripravljen vzeti v svoje roke izvedbo našega velikega načrta...“

„Pravim, „veliki načrt“! Zares je načrt velik. Khari potrebuje: cerkev, hišo za misijonarje, stancovanje za redovnice in dve šoli, eno za fante, drugo za dekleta. Mnogo, kajne? Toda brez tega Khari ne bo postal središče, iz katerega se bo širila Kristusova ljubezen po vsem Sunderbensu.“

Tako naš novi kharijski misijonar Viktor Sedej ob prevzemu postaje sredi leta 1943.

Z isto velikopoteznostjo, s katero je

Hiša katoličana v vasi Mojpit, v kharijskem misijonu

zasnoval svoj veliki načrt, se je misijonar Sedej takoj vrge! tudi na njega izvedbo.

Takoj v začetku pa ga je doletelo veliko razočaranje. Velepodjetnik, na katerega je oprl svoje upanje, je pač dal narisati načrte za cerkev in hišo, sredstev pa ni dal.

Zadovoljivo se sliši Sedejev postopni načrt. Najprej stanovanje za misijonske delavce. Lekcija zgodovine misijona ni ostala mrtev spomin. Takole piše: „Potrebno je stanovanje za misijonarje. Tukajšnje podnebje je zelo nezdravo, življenja predragocena. Uporabljati moramo potrebna sredstva, da moremo čim več let delati za zveličanje duš v teh krajih...“ — Ker je želel novo hišo postaviti na istem mestu, kjer je stala prejšnja, je slednjo podr!l. Ker ni imel kje drugod stanovati, se je začasno naselil v stari shrambi za premog, ki sem jo tudi jaz po njem podedoval kot stanovanje, ko sem Khar; dve leti in pol kasneje prevzel.

Da bi šolsko vprašanje ne ostalo nerešeno (takrat je bilo tozadevno „podnebje“ zelo ugodno, inoverci so bili brez svojih šol, val nacionalizma še naroda ni zasegel v vsej obsežnosti kot ga je že par let kasneje) je misijonar Sedej

takoj postavil tudi temelje za novo šolo in na kakšnih trinajst čevljev (okrog 4 metre) visok zid oprl začasno streho. Seveda je skozi streho curljalo kot iz luknjastega škafa, orkanj, ki znajo divje hrumeti z indijskega morja na jugu čez bengalsko plan proti severu, so jo krivili in dvigali kot da je tanek papir, ne pa cele tone težke pločevine. A bilo je boljše kot nič. Dobil je to streho od zgradb bivše deške šole in glinaste cerkvice. Seveda je zato moral tudi te zgradbe podreti. Ker tako ni bilo cerkve, se je služba božja vršila v zasilni šoli, od katere je s pregrajo odločil severni konec kot začasno kapeico, kjer se je noč in dan hranilo Najsvetejše. Hišo samo je tudi v glavnem pozidal in ji dal betonsko, za spoznanje položno streho, ni pa bila še dokončno izgrajena in jo je pisec kot naslednik kasneje s pomočjo strokovnjaka inženirja Bengalca deloma pre- in dozidal, dodal to in ono, tako da so od prvotnega načrta ostale le glavne poteze tlorisa.

Pomislimo, da je med vsem tem intenzivnim misijonarjevim delovanjem divjala druga svetovna vojna, ki je grozila (od strani Japonske, ki se je bližala Indiji od jugovzhoda) najprej poplaviti Bengalijo. Nevarnost je bila tako res-

na, da smo dobili od ordinariata natančna navodila za slučaj japonske invazije. Naloženo nam je bilo, da *ostanemo vsak na svojem mestu*, pa naj se zgodi, kar hoče. Na drugi strani je bil nemogoč vsak stik z domovino, ki se je sama začela zvijati pod udarec brezbožnega komunizma. Podpora, ki jo je misijon poprej užival, je izostala, odprl se je nekako nov vir v Združenih državah, kar pa je bila le kaplja v morje potreb, saj Khari ni bil edini naš misijon, ki je rabil in prosil pomoči. Misijonske darove, od kjerkoli so prihajali, smo delili na enake dele, od katerih je po enega dobil vsak misijon, ki ga je vodil slovenski misijonar. Spominjam se še, da je Khariju takrat izdatno pomagala blaga dobrotnica iz Sheboygana.

Prišlo je še hujše. Nenadoma je kot posledica vojne vihre (stalni uvoz riža v Bengalijo iz Birmanske je presahnil, med tem ko se je v deželi razpaslo nezasišano verižništvo in protidružabno mešetarjenje z bistvenimi ljudskimi hranili) deželo spoprijel smrtni krč, nastala je strahotna lakota, ki je med nami zahtevala najmanj šiti milijone smrtnih žrtev.

Tudi Khariju ni prizanesla. To „žitnico Bengalije“ je že prej izpraznil pohlep bogatinov in verižnikov. Ljudje so trumoma bežali iz južnih predelov, kjer se je riž, edina hrana ljudstva, dobil le še za drag denar, ki ga razen bogatinov nihče ni imel. Kakor vse druge, je tudi kharijska misijonska postaja odprla prodajalno za cenen riž, središče za delitev zastonjskih odmerkov in pa ljudsko kuhinjo, kjer se je vsakdo lahko po enkrat na dan zastonj najedel. Vrhtega so se delila zastonjska zdravila in obleka, deloma zastonj, deloma po zmernih cenah. Tri četrtine stroškov je prevzela vlada, eno četrtino misijon.

Če zdaj pomislimo, kaj vse to pomeni: zidaj hišo, zidaj šolo, oskrbuj misij. krožje, ki meri vsaj 1600 kv. milj, kamor te lahko ključajo noč in dan, in obenem vodi vse to ogromno karitativno delo — človek bi moral biti iz jekla, da bi vse to zdržal.

4. RAČUN BREZ KRČMARJA

Naš Vrhničan je to pezo nosil, dokler je mogel. Še zdaj ga vidim — misijon sem službeno vsaj po enkrat na leto obiskoval — kako sprejema neštete stranke. Ljudstvo — z državnimi organi — mu je poverilo nadzorstvo nad javno delitvijo vse prehrane za 20.000 ljudi, kolikor obsega naša „zveza“ (mi bi rekli občina). Vmes pa kupuje opeko, železo, cement. Zida, kuha, potuje... Obiskuje neštete urade, se prička z zemindarji in rešuje zamotana zemljiška vprašanja. Mašuje doma in v okrožju, spoveduje, hiti k bolnikom...

Nemci pravijo, da je včasih lahko „des Guten za viel“! Dobrega zna biti včasih le malo preveč. Tozadevno svarilo je našemu misijonarju prišlo v podobi nesreče, ki bi bila kaj lahko postala usodna. Ko je s pomočjo par podeželskih kulijev, ki so v kakšni resni krizi popolnoma brezkoristni, snemal pločevinasto streho s cerkve in je — da prihrani na stroških — isto razstavljal v prevelikih kosih, je vse skupaj treščilo na tla. Kuliji so se fatalistično po opiče sesedli in zgrabili za glave, naš junaški misijonar pa je dobil globoko krvavo zarezo čez prsa. Zdravnik? Taka mehkužnost! Naš Vrhničan je vzel v roke šivanko in sukanec in si kožo na prsih sešil...

Misijonar Sedej je zmeraj bil orjaških dimenzij in moči. V Nemčiji, kjer vsa študirala filozofijo v novem kolegiju, kjer je bilo še dosti del nedokončanih, se je pater oskrbnik hvalil, da mu naš Sedej zaleže za dva vola. Kako smo se smejali, ko je sam s kolom polagal na tir iztirjene s kamenjem naložene vagončke, ki jih mi drugi po trije, štirje nismo mogli premakniti. — Seveda je njegova silna telesna moč zmeraj fascinirala po telesu šibke Pengalce. In ko so med lakoto čoln za čolnom polni riža in druge hrane pripluli v kharijski misijonski „pristan“, ga včasih ni bilo človeka, ki bi jih bil mogel raztovoriti. „Naš orjak je potem sam nosil iz čolna

v skladišče po več kot sto kilogramov težke vreče...

Toda narava se rada maščuje. Nekega lepega dne je moral misijonar v posteljo. V Khariju. Da bi hodil v Kalkuto? Ko pa je v misijonu toliko dela! Iz postelje je komandiral. Pa je prišel ukaz od „ta vikših“; našega Vrhničana so naložili na čoln in ga odpeljali na zdravljenje.

Kakor hitro se je vrnil, je šlo v prejšnjem tempu naprej. Narava se je vdru-gič spuntala. Bolezen se je zaostрила. Ta-krat so bila polja suha. Ceste ni bilo. Na prošnjo kalkutskih prijateljev je čez drn in strn — vsevprek čez polja — v Khari odhitela ameriška vojaška ambulanca in Father Sedeja pripeljala v Kalkuto. Tu se v Presidency General Hospital (sploš-na deželna bolnišnica) 21 dni ni zavedel.

Pa je spet okrevал in spet šel nazaj v Khari.

Predstojniki niso hoteli istega rizika v tretje ponoviti. Naš vrhniški misijonar je dobil nalog, naj presedla kot vodja misijona v Bošonti, v Khari je dobil nam-eščenje pisec, ki je takrat ravno do-koščaval deseto leto misijonarjenja v Ragapurju. To je bilo koncem leta 1945. Zamenjava se je izvršila natančno na dan Nedolžnih otročičev 28. decembra leta 1945.

Duhovna bilanca Kharija je bila zaradi teh zaprek — vojna leta, lakota, ponovna bolezen — manj zadovoljiva.

Misijon je v Khariju samem vodil veliko šolo, kjer je bila večina učencev poganov in muslimanov, ki pa so se puntali ob vsaki vero spominjajoči be-sedi. Hoteli so sveten pouk, ne pa tudi npravno verske vzgoje!

V okrožju so predvsem protestantje uvedli nekakšno tekmovanje glede po-moči bednim in so mnoge premamili, da so se jim pridružili.

V Bodipurju so vsi katoliški otroci posečali protestantsko šolo. Drugod zu-naj nobene katoliške šole ni bilo, saj kako tudi — sposobnih katoliških učiteljev se niti za osrednjo šolo v Khariju

ni dobilo. Sredstva so požirale zgradbe. Misijonar bi se bil moral razpoloviti ali pa raztrojiti, da bi bil mogel zadostiti vsem tem perečim problemom. Se še spo-minjam, kako sem kot dekan na višjih mestih urgiral, da postaja nujno rabi še eno moč. Uspeha v tem oziru trenutno ni bilo, saj sem se še sam po prevzemu postaje eno celo leto boril za to, da do-bim pomočnika.

Toda našega vrlega Vrhničana ti problemi niso več zadevali. Kot omenje-no, je koncem 1945 vzel slovo od Kha-rija, kjer je bil deloval dve leti in pol, in pustil dediščino piscu, ki ga je še 12. decembra istega leta v Ragapurju doseglo pismo predstojnika iz Kalkute z besedami: „Z ozirom na dvakratno bo-lezen Fr. Sedeja v enem letu, bi ne bilo previdno pustiti ga v Khariju, ki je težko dosegljiv kraj... V; ste bili iz-brani za Khari, kjer Vas čaka mnogo zidanja in organiziranja...“

KAČA MU JE POMAGALA

Piše br. Janez Udovč S. J., Darjeeling pod Himalajo

Pred več leti, ko sem poučeval vero-uk pri naših katoliških fantih in možeh, sem opazil med njimi nekega hindu fan-ta, ki je zelo marljivo in redno priha-jal, četudi ga jaz nisem vabil k verouku, saj ga še poznal nisem. Opazil sem, da ie še s posebnim zanimanjem ogledoval slike, one velike katekizemske, ki ste nam jih poslal že pred vojsko.

No, vojna je tudi tega fanta, kot mnoge druge, potegnila v svoj metež, kot prostovoljca in jaz sem že skoraj povsem pozabil nanj.

Pred nekaj leti pa me iznenada po-zove naš katehist k božniku, ki da je pribežal iz sosednje hindu vasi in že umira... Seveda se takoj odpravim tja. In glej, v umirajočem prepoznam svo-tega nekdanjega učenca. Desno roko je imel zelo otečeno, črno in trdo. Od bo-tečin in vročice je komaj mogel govoriti.

Brz sem odredil, da pokličejo rešilni avto in ga peljejo v bolnišnico, kjer sem poznal odličnega kirurga. Med tem ko smo čakali na rešilni avto, sem mu jaz dajal neko poživilo. A on me je pred vsem prosil, naj ga takoj krstim, ker čuti, da se mu bliža smrt. Rečem mu, da mora biti najprej o stvari še kaj bolj poučen, nakar mi on začne naštevati vse glavne resnice naše vere in moliti oče naš in zdravcmarijo. Povedal mi je, da vse to zna še od tedaj, ko je hodil k verouku in kjer sem ga bil opazil. Tedaj sem ga opozoril na težave, ki ga čakajo kot katoličana, če ozdravi, kajti prav pred kratkim se je oženil. On pa je trdil, da bo pridobil še ženo za krst, v tem primeru.

Slika tu kaže g. Stankota Pavlina SDB s kitajskim fantičem ob starem napisu v Hong Kongu.

Ko sem videl, da smrt še ni tako blizu in ni bil nujen krst v sili, sem se dogovoril z mišjonarjem-duhovnikom, da je fanta krstil z vseni molitvami in obredi. Kirurg je izjavil, da mu mora za rešitev življenja odrezati roko od ramena. Fant je sveda na vse pristal in ko sem ga nekaj dni nato obiskal, se mi je nasmehnil in mi dejal: Zelo sem vesel, čeprav imam samo eno roko, saj če umrjem, pridem v nebesa. Okreval je precej hitro. Žena, ki je bila skoraj vedno pri njem, se v pridno učila krščanskega nauka. Krstili smo jo na ime Marija, ki ji ga je on, Jožef, sam izbral.

Ob obisku mi je povedal svojo zgodbo. Hodil je k verouku, ker so ga krščanske resnice res zajemale. A odlašal je s krstom na ljubo svoji poganski materi. Pri tem sem se jaz spomnil, kako je res prišla nekoč njegova mati načme, češ da ti ne sme hoditi k verouku in zakaj ga trgani od vere očetov, sine edincea... Zagotavljal sem jokajoči ženi, da ga nisem nikdar vabil zraven, a da ga tudi odganjat ne smem, ker je polnoleten. Pa mi je še grozila... Povedal mi je tudi, kako ga je kača pičila. Prišel je na vojaški dopust in nič nudega sluteč je hotel pogledati, kaj ima mati pokrito v kotu hiše. V trenutku, ko je privzdignil koš, ga nekaj piči, da je zakričal. Mati je bila v predsojbu in orž prihitela, rekoč da je to kazen njegega boga ker sin tu zvest veri. Mati je namreč gojila in čestila kače, za kar pa sin do tedaj ni vedel. Mati ga je tožila, da se radi pika ne bo nič zgodilo, samo kačo naj moli kot ona. Ubogi sin se je zvijal od bolečin, mati pa mu je le kravjeka navezala na rano. Ko bolečin ni mogel več prenašati, je skrivaj pobegnil in prišel k nam, žal že prepozno za rešitev roke.

Zdaj živi v hindu vasi in ima službo čuvaja pri čajni tovarni. Ob nedeljah pripelje vs družino v cerkev. En sinko že obiskuje šolo enega on nese v naročju, mati pa dve deklici. Vselej sem vesel, ko jih srečam in si mislim, kako čudovita so pota božje revdnosti.

CEYLON ADAMOV OTOK

Tako domačini nazivljejo to skrajno južno veliko velikega indijskega kontinenta, ki zaradi svoje zemljepisne in strateške važnosti v naših časih, saj je resnični most med zapadom in vzhodom velikega indijskega oceana, dan na dan bolj stopnja v ospredje svetovne pozornosti. Posebno je še, ker je otok, ki je bil prej ena izmed mnogih angleških kolonij, po zadnji veliki vojni skoraj za indijsko federacijo slednjič le prišel do svoje državne samostojnosti. Po leg. podnebjju, rodovitnosti, bujnosti trojskega in subtropskega rastlinja, namenit v svetu zlasti to dragocenem čaju in cimetu, kokosovcih, kavčugu sladkornemu trsu in množici drugih koronandijskih dobrot, ga bo popeljal, k ga bo pot tja zanesla, resnično pramerjal koččku raja na zemlji; prevze vsaj od čudovitega ozračja, ki je čez in čez nasičeno z dišavami, se bo skoraj pridružil več v domačo legendo in verjel da je Ceylon pravšna domovina praočeta človeškega rodu... Pravljična dežela naših dni, z množico prepestrega cvetja, barvitostjo gozdnih rož, mamljivostjo vzdušja, čudovito obrabno razliko med toplu božajočimi balnimi sapami in osvežujočimi vetriči v notranjosti! Rečni potoki, ki se kotalé v čez peščin, prenekaterikrat brusijo v svojem pesku zafire, aguamarine, graškatne kroglice. Podnežje je prvi blagovolen utrujenim in razdvojenim, saj jim s svojo izredno milino in svežostjo s kratki dvigne telo in oha. Ni čudno, če je otok že dolga leta sem nenehno shajaličee svetovnih turistov; prav nič čudno tudi, če sta obal in notranjost povprek in počez posebna z okrevališči, sanatoriji, hoteli vseh vrst, letoviškimi plažami in vso drugo tovrstno bogatijo našega časa. O „Adamovem otoku“ pa laja stara legenda pivotnega indijskega krščanstva, ki živi še iz misijonških dni svetega apostola Tomaža. Povest

rdi, da je Bog Adamovim potomcem ohranil še košček raja na zemlji, pač v dokaz in zatrdilo tega, kar sta prastarsa našemu rodu napravila. pa da je ta relikvija prvotnega parađiža prav — otok Ceylon... Legenda je od starih Indijcev prešla na Arabce, od teh na Portugalce, ki so jo posredovali našemu rodu; je pa trdnó povezana z imenom ene najvišjih ceylonskih vzpetin, Adamovega vrha, o katerem zatrjujejo, da je tam pokopan prvi človek. Blizu tam je čudna kotanja ki se zdi kot odtis gigantskega človeškega stopala; mohamedanci in celo nekateri vzhodni kristjani verjamejo, da je ta zemeljska posebnost odtis Adamove noge...

Že knjige Stare Zaveze govore o čudovitem otoku, posebe še knjiga Pregorovor, ki opeva sveta olja v bogoslužju, iz skorje ceylonskega drevja pridelana; pa knjige Kraljev ali Ezekielja, ki bajajo o slonovi kosti, jantarju, dragocenem perju in dišavah, ki s Ceylona v Jeruzalem prihajajo...

Krščanstvo samo pa na otok ni zašlo vse tja do 16. stoletja. Navkljub stoletjem prejšnjega misijonskega delovanja po sosednji Indiji, ki je znano še iz apostolskih dni, je luč Gospodovega odrešenja Ceyloncem zasijala naravnost iz Španije. S prvimi portugalskimi brodarji, ki so 1505, vrgli sidra v ceylonske vode, so se izkrcali tudi kastiljski franciskani; pozneje so prišli jezuitje. Uspehi prvih misijonških desetletij so izredni. Med tisoči krščenih so imena domačih knezov in princev; veliki domači kralj cingaleški, Dharmapala, iz pokrajine Kotta, je naklanjal bogate podpore katoliškimi šolam in župnijam. Leto dni po svojem krstu, 1566. je bilo, je sploh vse kraljestvo poklonil španskemu monarhu Filipu II. V darilni listini izjavlja, da to zato stori, ker je „Filip najbolj katoliški vladar vesoljne zemlje, pa da zato potrebuje več in večje bogastvo za brambo in širjenje vere...“ Španski kralj, ki je ceylonsko kraljevsko darilo sprejel, je svojemu kraljestvu malo pozneje pridružil tudi Portugalsko z vsem njenim čez-

morskim cesarstvom; tako seveda tudi otok Ceylon, ki so mu gospodovali Portugalci. Do 1641 je trajalo špansko gospodstvo na otoku. Takrat se je Portugalska znova odcepila Španiji: lepa prilžnost, da so se španski in portugalski poveljniki na otoku sprijeli. Zmešnjavo so izrabili Holandci, otok zasedli in ga v svojih kalvinističnih rokah držali vse do 1796, ko so ga angleški kralji hkrati z Indijo razglasili za posest svoje krone.

Iz tistih prvih krščanskih let na Ceylonu je ostala komaj drobna sled, ki so jo predstavljali nekateri tisoči mešanec iz zakonov med Portugalci in domačini. Če tem pridružimo še kakih sto tisoč domačih krščencev, je to v tistih časih holandske in pozneje angleške kolonialne okupacije Adamovega otoka vse katolištvo na tem preostanku pradednega paradiža... Pritisk domačih budistov in evropskih protestantov sta opravila svojo.

Ko so v novembru 1847 prišli na otok prvi oblatski misijonarji Brezmadežne, so tam navkljub holandskemu kalvinizmu preganjanju iz prejšnjega stoletja in navidezni novi angleški verski strpnosti, ki je vsaj na papirju priznavala katoličanom, budistom, protestantom in vsem drugim veram enake pravice, našli precej razvito domačo cerkev: 2 škofa, 29 misijonarjev, 150.000 katoličanov — vsi sami domačini. Evropski misijonarji so bolj in bolj zahajali na Ceylon, posebno benediktinci in jezuitje. In misijonsko polje, ki ga je skozi dolga desetletja preganjanja tako zvesto čuvala in celo z mučeniško krvjo plodila domača duhovščina, je začelo znova zoreti. Plodno delo na ceylonski misijonski fronti se ni ustavilo do naših dni; zato tudi njega bogati sadovi niso izostali.

Na otoku (obseže po površini 65.607 kv. kilometrov) živi danes 5.312.548 duš; katoličanov je med njimi zavidljivo število 479.000. Cerkvena oblast obseže 1 nadškofijo, s sedežem v ceylonski prestolici Colombo, pa zraven še 5 škofij. Katoliških duhovnikov je 500, polovico med njimi predstavljajo domačini; 400 je

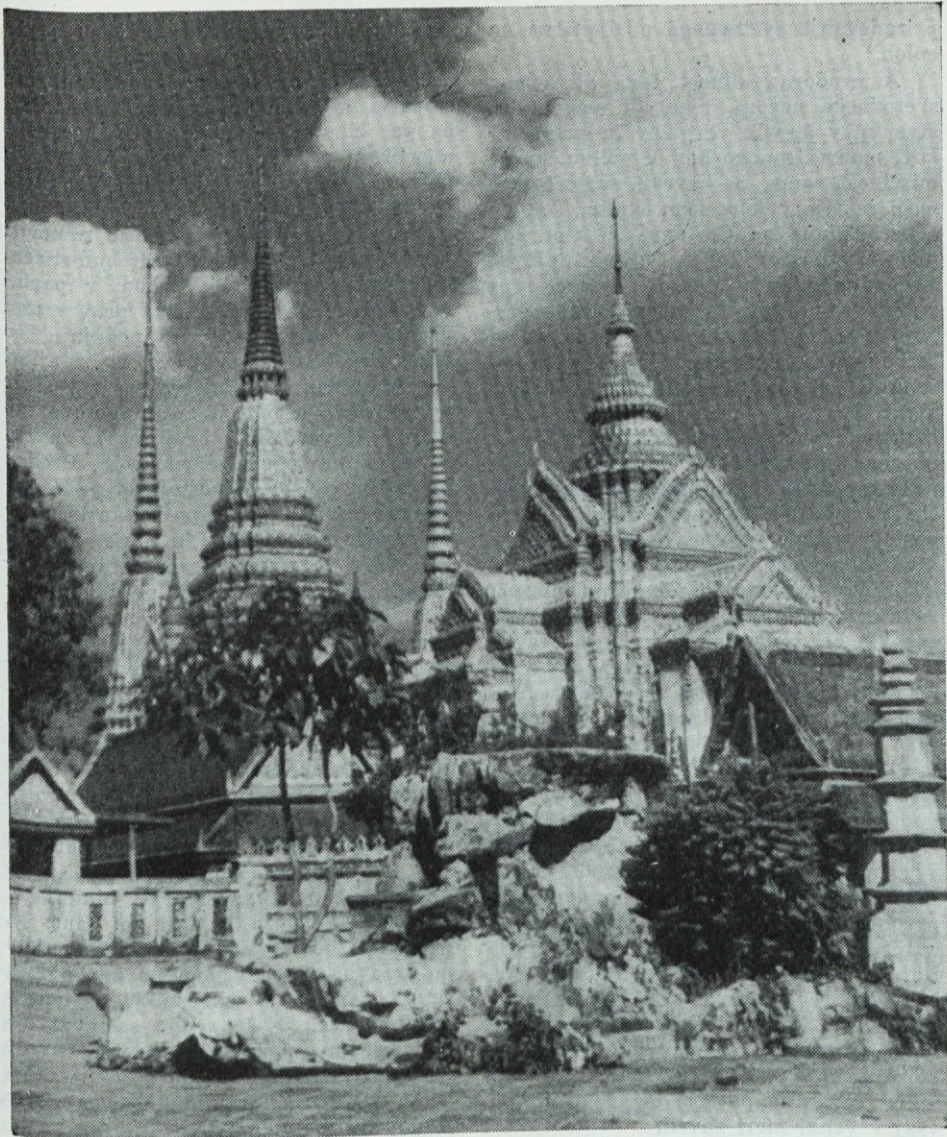
misijonskih bratov, od teh 300 domačinov; 1500 redovnic, pa sta dve tretjini domače krvi; up za bodočnost nam daje 100 bogoslovcev. Versko življenje ima svoj prelepi povdarek v 600 cerkvah in kapelah; katoliško prizadevnost za vzgojo mladine in za ustvarjanje poštenega javnega mnenja pa izkazuje 777 katoliških šol in kolegijev z več kot 91 tisoč gojenci, 34 univerz s 14 tisoči akademikov, 18 industrijskih šol s čez 800 učenci; tri katoliške tiskarne pa zraven še deset katoliških časopisov in dnevnikov, vse to ponosen izraz veličine katoliške dejavnosti na Ceylonu.

Da vsem tem prezgovornim številkam dodamo še obilico različnih bolnišnic, dispanzerjev, sirotišč, zavetišč in gobavišč, bi si morda komaj zasinu podobno nadčloveške misijonske dejavnosti na Adamovem otoku ustvarili. Zavidanja vredno je tudi prizadevanje Cerkve za socialno skrb in pravičnost med Ceylonci. Tod je na prvem mestu znana organizacija „Catholic Social Guild“, ki ima odlično urejene podružnice po vsej državi in poleg vsega izdaja še dvojje široko razširjenih časopisov, v portugalsščini in cingaleščini, z naklado, ki seže tudi čez 100 tisoč izvodov.

Če otok zaradi bujnega rastlinja in resnično rajске naravne lepote prenekateri nazivljejo „biser Indskega oceana“, ga moremo katoličani zaradi njegove ognjevitosti vneme in čudovite urejenosti cvetočega krščanstva upravičeno prištevati med najdragocenejše bisere katoliške Cerkve na vzhodu.

Res je, da med skoraj šestimi milijoni Ceyloncev prevladujejo budisti, saj jih je kar 4 milijone; pa da so hinduisti močni zadosti s svojim milijonom vernikov; pa da je tam pol milijona mohamedancev in 75.000 protestantov. Katoličani potakem predstavljamo komaj eno osmino celotnega prebivalstva. Pa je vendar ta na vid tako neznatna številka v razmerju z drugimi verstvi na vzhodu, skupno z močjo indokinskega katolištva, najvišja katoliška misijonska številka v Aziji in hkrati ena najbolj obetajočih v

Budistična pagoda v Bangkoku, Siam

prizadevanju svetovnega misijonstva na sploh.

A prodorna silnost tega ali onega svetovnega nazora, tega ali onega verstva, ni v številu vernikov in pripadnikov, marveč mnogo bolj v vplivu, ki ga miselnost sama, po zavesti svoje lastne moči razvija v določenem okolju. Takisto s katolištvom na Ceylonu, ali kjer koli drugje. Sam nadškof iz Colombo je pred nedavnim izjavil: „četudi Ceylonci prav počasi in po dolgem razmišljanju vstopajo v Cerkev, priznajmo iskreno, da bi težko našli misijonsko deželo, kjer bi katoličani tako vneto vplivali na drugoverce, kot se to prav pri nas na Ceylonu godi: ne v škodo, marveč v korist našemu apostolskemu delu. Vse to pa prav pa zaradi številnih cerkvenih občin in vzgojnih ustanov, ki so tako na gosto posejane po vsej naši domovini.“

In v resnici sta vpliv in ugled katoliških šol in kolegijev na Ceylonu naravnost zavidevanja vredna. V katoliških zavodih se izobraža danes lepo število nekatoličanov, ki tako priznavajo vsaj veliko moralno vrednost naše Cerkve, četudi sami morda iz različnih, poganom tako lastnih predsodkov, v največ primerih še ne najdejo poti k zakladnici Kristusovega odrešenja. Pogani, celo budisti sami priznavajo, da so katoliške šole najbolj resni in najbolj plodoviti vzgojni zavodi v deželi. Nič čudnega, če se premnogi odlični budisti ne menijo za preproed svojih voditeljev, pa navkljub grozňjam in kričanju svoje otroke pošiljajo v katoliške kolegije. Pa tudi nič čudnega, če so pravoverni budisti prav zato ravno katoliškemu šolstvu na Ceylonu napovedali neizprosno vojno in storé vse, da bi njega zares globoki vpliv, če že ne povsem onemogočili, pa vsaj v veliki meri zavrli.

Budizem je na Ceylonu izredno gibčen, bojevit in prizadeven, katolištvu v tej deželi pač najresnejši nasprotnik; in hkrati tudi najbolj zagrizeni. Budisti imajo večino v obeh narodnih zbornicah; budisti so ministri v mladi samostojni ceylonski vladi. Od vsega početka, kar je Anglija Ceylonu podelila samostoj-

nost, četudi so si londonski gospodje še vedno zadržali nadzorstvo nad narodno obrambo, financami, diplomatskimi zastopstvi in vojaškimi oporišči, se budisti na vse žile prizadevajo, da bi katoliški miselnosti pri narodni vzgoji in nje prodornemu vplivu spodnesli tla. Vsa njih vnema teži v nekšno „ceylanizacijo“ narodne vzgoje; tako pač menijo zamoriti vsakršen vpliv, ki bi ne bil budističen. Zakonski predlogi, ki si bodi v parlamentu, bodi na ministrstvih prav v tem predmetu naravnost roké podajajo, so tako premeteni, da bi, če bi z njimi uspeli, katoliškega šolstva na vid sicer ne zadušili, bi mu pa prav gotovo nadaljno delavnost in razvoj krepkó zavrli, če že ne naravnost onemogočili. Preden je Ceylon zadobil samostojnost, je angleški guverner na otoku po britanski ustavi prejšnje kolonije, ki daje pravico delovanja in vzgoje vsem veram, katoliške šole nehote ubranil pred budističnimi izpadi. A odkar si Ceylonci sami kujejo svojo narodno in politično usodo, je položaj mnogo težji. Trenutno je edina zavora budistični zagrizenosti v nasprotovanju do vsega katoliškega prav to, da Ceylonu Angleži navkljub domačemu bantenju in moledovanju še dolgo niso dali takšne samostojnosti, kot so jo dali sosednji Indiji. Če bi se to zgodilo, bi budisti zlahka obvladali in potlačili vse manjšinske skupine, najsi so že krščanska, muslimanska ali hindujska. A dokler je položaj takšen, kot danes je, je zaščita nebudističnih verskih manjšin po državni ustavi zajamčena in Angleži, četudi samo kot „zavezniki“ ceylonske republike, ki je še vedno sestavni del albionskega comonwealtha, dobro čuvajo postavo, ki so jo sami prinesli na otok, ko so ga pred poldrugim stoletjem s svojimi pirati zasedli.

Prav zato pa je danes toliko večja dolžnost vsega katoliškega sveta, da z molitvijo in vneto podporo pomaga na Ceylonu širiti vedno bolj rastoči katoliški vpliv, bo v bodočnosti, če bo Bog tako hotel, najmočnejši porok za popolni katoliški obraz Adamovega otoka.

ALADIN

**KITAJSKA FILMSKA ZVEZDA —
KATOLIČANKA**

Kitajska filmska zvezda Tereza Li je ponovno pokazala svoje živo katoliško prepričanje, ko ji je neka kitajska filmska družba ponujala glavno vlogo v filmu s komunistično tendenco. Igralka je ponudbo odločno zavrnila. Pač pa je zdaj ustanovila sama filmsko družbo, ki ima namen posneti film z naslovom „Gradnja velikega zidu“. Dejanje se odigrava v času prvega kitajskega cesarja Čin Ši Huang, ki je množice političnih jetnikov in kitajskih kmetov suženjsko porabil pri gradnji slavnega kitajskega zidu. Vprašanje je seveda, če bo rdeča oblast igralki to snemanje dovolila, saj je podobnost med sedanjim rdečim tiranom na Kitajskem in med graditeljem kitajskega zidu le preveč očitna...

**CERKEV SV. PIJA X. —
NA JAPONSKEM**

Komaj nekaj ur po slovesni kanonizaciji velikega papeža Pija X., so v mestu Ninomoya na Japonskem že posvetili prvo svetišče v čast novemu svetniku in japonskim mučencem. Cerkev je posvetil yokohamski škof, mons. Luke Arai.

**DRUŽBA „PHILIPS RADIO“ ZA
KATOLIŠKE MISIJONE**

Tehniki holandske radijske družbe „Philips“ so nedavno povsem brezplačno izdelali 160 watov močno radijsko oddajno postajo in številne radijske sprejemnike, vse to izven svojega delovnega časa; te moderne tehnične naprave so zdaj poklonili svojemu rojaku, katoliškemu misijonarju P. van Eyku, ki deluje v afriškem Kamerun. Darilo bo vnetemu misijonarju v veliko pomoč pri njegovem apostolatu med črnci, saj zdaj lahko kar po radijskih valovih oddajal 70 krajem, ki jih mora upravljati, krščanski nauk, vzgojne, kmetijske in zabavne sporede.

Kongregacija Sester sv. Pavla, ki se že nekaj let posveča v Bombay, v Indiji, razširjanju katoliškega tiska, je od hiše do hiše razdelila do zdaj 560 izvodov Sv. pisma; 1000 izvodov Življenja Jezusovega, 200 katekizmov, 1980 marijanskih knjig, 500 molitvenikov, 7.600 izvodov Življenja svetnikov, 8.700 raznih katoliških brošur in 6.740 mladinskih knjig, ki so vse natisnjene v osmih različnih indijskih jezikih.

**MARIJANSKA ROMANJA
V PALESTINI**

V Marijinem svetem letu organizirajo marijanska romanja tudi v domovini Matere božje. Kristjani v Sveti Deželi romajo letos k slovitim Marijanskim svetiščem, k sv. Janezu v Ainkarimu in k Naši Ljubi Gospe skrinje zaveze v Abougoshu; zelo je obiskana tudi božja pot Naše Gospe Palestinske v Rafatu.

**MISIJONAR S PADALOM MED
POGANE**

Oče Cesáreo de Armellada, kapucinski misijonar v Venezueli se v teh dneh pripravlja, da se bo s padalom spustil v nedostopno in neobljudeno divjo pokrajino Catatumba, kjer žive poganski motilonski Indijanci. Kot predpripravo na takšno drzno in dokaj tvegano misijonsko pot, je venezolanska vlada poslala nad tisto pokrajino svoje lastno letalo, ki je med Indijance v pragozdove odvrгло kopico oblek, živeža in pa velikih misijonarjevih fotografij, po katerih naj divjaki neustrašene kapucina takoj prepoznajo, ko se bo iz oblakov spustil mednje...

REVOLUCIJA V KITAJSKI PISAVI

Pekinški radio je oznanil, da bodo kitajsko pisavo, ki je nespremenjena že 3000 let v rabi in jo sestavlja 40.000 različnih znakov, v kratkem zamenjali z nekšno kitajsko, naši precej slično abecedo.

JAPONSKI CESARSKI SORODNIK — DIAKON

Med 5 bogoslovci, ki so bili nedavno posvečeni v diakone v tokijskem semenišču, je tudi potomec cesarske dinastije Totkugawa, ki je Japonski vladala čez dvesto let in je v zgodovini še posebe znana po svojem divjem in zagriženem preganjanju krščanstva. Drugi potomec taiste dinastije prav tako študira v tokijskem semenišču in bo posvečen čez dve leti.

MUSLIMANSKA LEKCIJA O — ZAPADNIH PLESIH

Neki evropski časnikar je nedavno vprašal egipčanskega ministra šejka Bagourija, če islam pozna tudi ples. „Pozna in ga tudi prepoveduje,“ je bil ministrov odgovor. „Pa velja ta prepoved tudi za naše zapadne plese?“ je še naprej sitnaril novinar. „Prav gotovo,“ je mirno odvrnil minister, „za vaše plese še posebej. Mislim, da Evropanci presneto dobro veste, kako vam vaša vera že sama po sebi ples prepoveduje. Žalostno je samo to, da to prepoved svoje lastne vesti tako nesramno kršite...“

NOVA CERKEV V TOKIJU

Mons. Doi, tokijski nadškof, je nedavno blagoslovil eno največjih prestolniških cerkva, ki je zidana v modernem slogu in ima s sedeži v srednji ladji prostora za 500 vernikov. Stranske ladje in predvor pa sprejmejo lahko še ostalih 500.

KATOLIŠKE ŠOLE V FRANCOSKI AFRIKI

Številke o katoliškem šolstvu v francoski Afriki, brez Maroka in Sahare, povedo naslednje: 2.048 gojencev in 1243 gojenk študira v katoliških gimnazijah; na realnih gimnazijah študira 10.017 fantov in 9.135 deklet; na učiteljskih šolah se pripravlja za poklic 851 moških in 197 ženskih kandidatov. Osnovne katoliške šole obiskuje 177.816 dečkov in 64.267 deklic; v obrtne šole pa zahaja

1183 fantov in 3793 deklet. V kmetijskih šolah prejema izobrazbo 81.047 gojencev in 36.553 gojenk. Vsega skupaj študira danes po katoliških zavodih francoske Afrike 388.150 mladih duš.

MISIJONAR GRADBENIK

Salezijanski misijonar Carlos Castelli, ki je leta 1934 prišel v Indijo kot mlad bogoslovec, je v dvajsetih letih svojega misijonstva pod Himalajo zgradil 20 cerkv. Najnovejša njegova cerkev je katedrala v Aushnagerju, ki je hkrati tudi največje svetišče, kar jih je do zdaj misijonar postavil.

V FRANCOSKI AFRIKI KATOLI- CIZEM NAPREDUJE

Najnovejši podatki, ki jih je objavila apostolska delegacija za francosko Afriko, nam kažejo precejšen napredek katolicizma v teh pokrajinah. Vse prebivalstvo francoske Afrike šteje 40 milijonov duš. Katoličanov je okrog 3 milijone 126.500. Razdeljeni pa so po posameznih pokrajinah takole: francoska zapadna Afrika 602.688 katoličanov; Kamerun 532.000; ekvatorska Afrika 412 tisoč 390; Madagascar 808.283; otok Reunión 237.000; Sahara 13.561; Maroko 374.541 in Džibuti 3.110 pripadnikov katoliške Cerkve. V prejšnjem letu je tedaj katolištvo v teh pokrajinah napredovalo za 152.000 vernikov. — Katehumeni so dosegli število 412.744. Mohamedancev je okrog 19 milijonov; največ jih je v Maroku in francoski zapadni Afriki. Protestantov je okrog 1.200.000.

KATOLIŠKA TEHNIČNO-INDUSTRIJSKA ŠOLA V PAKISTANU

V Dacca, prestolici vzhodnega Pakistana, so v zasilnih prostorih začeli misijonski Bratje Sv. Križa s tehnično industrijsko šolo v prepričanju, da bo novi vzgojni zavod nemalo pomogel h gospodarskemu dvigu dežele, še posebej z izobraženim tehničnim osebjem. Novi zavod se je pojavil v nadvse ugodnem trenutku: vzhodni Pakistan namreč za-

čenja z izvajanjem industrijskih načrtov; za njih uresničenje pa je prav tehnično osebje nujno potrebno.

BUDISTIČNI KATEKIZEM

Nekajkrat smo že s teh strani opozorili, kako skuša v zadnjih letih budizem na celi črti posnemati katoliško Cerkev v njenih prizadevanjih za širjenje božjega kraljestva. Iz Mandalaya, Birmanija, prihaja sporočilo, da so tamkajšnji budistični bonci, v prizadevanju, da bi pozivilj versko življenje svojih pripadnikov, uvedli zdaj nekšne izpite iz budističnega „katekizma“, ki je seveda sestavljen na podlagi budističnih verskih spisov. Letos se je teh izpitov udeležilo krog 30.000 kandidatov; a uspešno očno so priznali le 10.000 izpitnikom.

PAPEŠKA ODLIKOVANJA INDO-KINCEM

Sveti oče Pij XII. je nedavno odlikoval pet indokinskih katoličanov in enega budista v apostolskem vikariatu Bui Ču. Odlikovanja so priznanje Svete Stolice tem vernikom za velike zasluge, ki jih imajo za rast sv. Cerkve v Indokini. Odlikovani so bili naslednji: Jože Nguyen, upravnik province Bui Ču, z redom viteza sv. Gregorija; Dominik Dinh, podupravnik iste province, z redom viteza sv. Silvestra; Jože Do, katoliški časnikar; Jože Nguyen Huy Čong, občinski svetnik; Tomaž Vu, ravnatelj Rdečega križa iz Bui Ču, vsi trije s križem „za Cerkev in papeža“. Slednjč pa budistični načelnik katastrske uprave v Bui Ču, Nguyen Duc Au. Četudi še pogan je ta mož pokrenil velika socialna dela v korist revnih študentov. Odlikovan je bil z medaljo „bene meriti“. Odlikovanja so na vse omenjene napravila najgloblji vtis. Provincijski upravnik, ki je ob slovesnosti izročitve odlikovanj v imenu vseh šestih papeškega delegata zahvalil za takšno veliko pozornost sv. očeta, je bil tako ginjen, da ni mogel zadržati solz. Budistični načelnik pa je z ognjevitimi besedami slovesno izjavil, da bo skoraj postal praktičen katoličan.

JAPONSKA VLADA JF POTRDLILA ŠOLO ZA CERKVENO GLASBO

Glasbena šola iz Hirošime, ki je znana pod imenom Elisabeth Junior College of Music, je edini tovorstni zavod na Japonskem, ki mu je vlada uradno dovolila podeljevanje diplom za cerkveno glasbo. V letošnjem aprilu je ta odlok izdalo japonsko ministrstvo za narodno vzgojo. V enem letu preštudirajo gojenci tega konzervatorija gregorijanski koral, polifonično glasbo XIV., XV. in XVI. stoletja, zraven pa še vse oblike moderne religiozne glasbe.

RAST KATOLIŠKIH UNIVERZ NA JAPONSKEM

Na katoliško univerzo Nanzan, ki jo v Nagoyi vodijo oo. Božje Besede, se je v letošnjem aprilu, ko so se spet začeli tečaji, v prvi letnik vpisalo 336 novih gojencev. Število japonske akademske mladine je bilo na tej visoki šoli ob začetku šolskega leta 1278.

KATOLIŠKI KULTURNI FILM NA JAPONSKEM

Japonsko vzgojno ministrstvo je priznalo za „vzgojni film“ kulturni posnetek, nazvan „Otok Luči“. Film prikazuje življenje japonskih katoličanov na otoku Madara, kamor so se nekateri verniki pred dvajsetimi leti zatekli, da bi ušli preganjanju. Danes živi tam 1.600 prebivalcev; tri četrtine je med njimi katoličanov.

VETERAN MED MISIJONARJI

Mons. Joseph Fraser, ustanovitelj kanadske misijonske družbe iz Scarborough, bo skoraj izpolnil 78 let, pa še vedno z mladeniškim pogumom in zagonom vneto deluje v prvi liniji na misijonski fronti. Štirideset let je deloval na Kitajskem, od 1950 na Japonskem. Niti sam bi nam ne mogel naštetj vse množice misijonskih postaj, ki jih je v teku svojega plodonosnega delovanja ustanovil. Dela v prepričanju, da mora ledino orati na vedno novih misijonskih poljih. Tako se je zdaj, po nekaj letih dela v Nagasa-

kiju, kjer je že precej katoličanov, odločil, da bo šel od tam in si poiskal novo misijonsko polje, kjer bo spet postavil cerkev in ustanovil morda celo župnijo. Ko je odhajal proti Fukuoki, je dejal, da je v Nagasakiju premalo poganov...

KITAJCI — MISIJONARJI

Trinajst kitajskih duhovnikov, ki so bili pred kratkim posvečeni v semenišču sv. Bonaventure v Hong-Kongu, je odšlo misijonarit v različne dežele: devet na Formozo, eden v HongKong, eden na severni Borneo in dva na otok Reunión. To je prva misijonska „pošiljka“, odkar so bogoslovci odšli iz rdeče Kitajske. Do konca tega leta bo posvečenih še dvanajst semeniščnikov, ki so se odločili, da bodo delovali v bodoče med svojimi kitajskimi rojaki v izgnanstvu po vseh delih sveta.

KITAJSKA DEKLETA SE KOMUNISTOV NE BOJE!

Neka mlada kitajska bolničarka, ki je lep čas nosila, na skrivaj seveda, živila in najnujnejše potrebščine nekemu katoliškemu misijonarju v ječi, je morala lepega dne v pisarno tajne policije. Ona še dobro vstopila, ko je naduti komisar že potegnil iz žepa revolver in ga skrbno položil na mizo, hoteč tako oplašiti dekle. A je dosegel prav nasprotno. Kajti mladenka ga je pogumno zavrnila: „Prišla sem, ker so mi tako veleli; čisto odveč, če me kdo hoče strašiti z orožjem. Spravi lepo revolver v žep!“ Policist je bil poparjen, pa je začel z besedo: „Kako se drzneš pomagati imperialistu, najnevarnejšemu zločincu v zaporu? Kakšne zveze imaš z njim?“ Na takšno natolcevanje je mladenka vzklopela in komisarju zagrozila, da bo vložila tožbo zaradi klevete. Spet se je policist potulil: „Pa nisi morda članica Marijine Legije?“ „Ne,“ ga je zavrnilo dekle, „žalibog nisem vedela, kaj je to. A zdaj, ko ste nam rdeči to „pošast“ tako na drobno prikazali, bi prav rada vedela, kje je kaka njena podružnica, kjer bi se takoj vpisala...“

KITAJSKI ŠKOF V RDEČI JEČI

Od 12. februarja naprej je v ječi škof iz Hungtunga, mons. Frančišek Han. Ves njegov zločin je v tem, da ni hotel sodelovati z „versko reformo“, ker je vernikom prepovedal včlanjenje v komunistično partijo in rdeče mladinske organizacije, pa ker ni hotel pomagati pri izgonu inozemskih misijonarjev, ki so bili profesorji na tamkajšnjem bogoslovju. Krona vseh zločinov pa je dejstvo, da je dan pred aretacijo, 11. februarja načeloval slovesnosti ob prazniku lurske Matere božje, ki ga komunisti razglašajo za „antirevolucionarni praznik“...

APOSTOLSKI PREFEKT OBSOJEN NA DOSMRITNO ROBIJO

Apostolski prefekt iz Yihsien, mons. Martina je bil obsojen leta 1951 na dosmrtno robijo. Najnovejša poročila o njegovem zdravju so zadovoljiva. Za družabnika mu je nek mlad kitajski duhovnik. Je pa visoki cerkveni dostojanstvenik pravi „zgled delavca“. V zaporu se namreč ukvarja s pletenjem košev!

ČEZ 16 MILIJONOV KATOLIČANOV V AFRIKI

Katoličani so v Afriki, v tistih pokrajinah, ki jih upravlja Kongregacija za Propagando v dveh letih (od 30. junija 1951—1953) porasli za 1,532.000 duš. Prej jih je bilo 12,289.000, zdaj jih je 13,821.000. Ta razveseljivi napredek je posebno očiten v osrednji Afriki, v provincah, kot Belgijski Kongo, Ruanda-Urundi, francoska ekvatorialna Afrika in francoski Camerum; v teh deželah je bilo v dveh letih 578.000 krstov. Na vzhodu (Uganda, Kenia, Tanganjika in Nyassa) so misijonarji krstili 336.000 poganov. Ostalih 618.000 novokrščenih pa pripada južni, zapadni in otoški Afriki. Temu številu je dodati še katoličane v pokrajinah, ki niso v območju Propagande (Argelija, Egipt, portugalske pokrajine), pa moremo trditi, da je bilo 30. junija 1953 v vsej Afriki čez 16 milijonov katoličanov.

MISIJONSKI ZBORNIK

1954

Uredil L. Lenček C. M., izdala G., v svetem Marijinem letu ob petindvajsetletnici škofovanja svojega visokega pokrovitelja škofa dr. Gregorija Rožmana“) Slovenska misijonska zveza. Ovitek: Hotimir Gorazd. — Buenos Aires, v oktobru 1954. Strani 216.

Spet knjiga, ki je naši emigraciji v ponos in ji bo gotovo tudi v duhovno korist. Urednik ji je znal vtisniti — tako kot prejšnjim zbornikom — vodilne ideje in to združiti v raznolikostjo; zaveda se važnosti, ki jo ima izbira sotrudnikov, prav tako pa tudi predložitev njihovega dela, to je tako imenovana zunanost knjige.

To pot ima zbornik naslednje name- ne, ki so spretno med seboj povezani: 1. podati temeljne nauke o misijonstvu; 2. prikazati nekaj velikih zgledov; 3. opisati današnji položaj misijonskega delovanja in 4. približati misijonarje in njihovo delo celi bralčevi duši, ne samo razumu.

Prva skupina spisov je skoro v celoti plod letošnjega tečaja. Dr. Jezernik je zbral osnovne pojme misijonske znanosti, išče njenih daljnih začetkov: prvi misijografski spis so „Apostolska dela“; biblična misijonologija je že razpršena po evangelijih, po Pavlovih pismih in po spisih cerkvenih očetov; začetnik dogmatične panoge misijonske znanosti je sv. Tomaž Akvinski, pastoralke pa Lullo da Maiorca. Prava utemeljitelja katoliške misijonologije pa sta šele Nemca Streit in Schmidling v začetku našega stoletja. Posebno zanimivo je zaključno poglavje o koristi misionologije.

Dogmatične temelje misijonstva obravnava dr. Kukovica, s posebnim oziranjem na Cerkev in njen sodobni položaj pa tudi g. Kopač. V prvem sestavku je po pravici posvečena velika pozornost vprašanju zveličanja „negativnih“ ne- vernikov — to je takih, ki ne poznajo

razodetja. V teologiji je veliko poskusov, da bi razložili, kako more Bog take zveličati.

Pisec opozarja na koncu pregleda, da nam „misel na usmiljenje, ki ga Bog more izkazati tudi poganom, da brez Cerkve pridejo do zveličanja, ...ne sme zmanjšati misijonskega zagona in... gorečnosti. Vedno bo namreč res, da je redna in zato bolj hodna in varna pot pripadnost katoliški Cerkvi...“ — Kopačev članek jemlje za izhodišče cilj Kristusove Cerkev — združiti vse ljudi v sebi in od tod preučuje njene bistvene in edinstvene lastnosti. Izkaže se, da je Cerkev najboljše poroštvo zmage nad komunizmom, česar se ta tudi zaveda; zato njegovo vztrajno prizadevanje, da jo uniči.

Biblične podlage misijonstva je povezal dr. Žakelj. Misijonsko misel sledi od prvih knjig stare zaveze do Janezovega Razodetja; začenja pa z Ehrlichovo pobudo, naj bi vsakdo prebiral sv. pismo zdaj pod tem, zdaj pod drugim vidikom, in ne dvomi, da bi nas branje pod misijonskim vidikom prerodilo v širokosrčnosti in velikodušnosti.

Zelo lepo je obdelal moralne temelje misijonske akcije dr. Ignacij Lenček. Dokaže, da ima Cerkev dolžnost misijonskega dela; da ta dolžnost veže vse vernike, da jih veže v vesti in sicer **pod smrtnim grehom**. („Kdor to dožnost povsem in čisto zanemarja, smrtno greši, seveda, če se je zaveda. Mnogi ne vedo zanj, čeprav jo Cerkev tako poudarja. Zato je treba reči vsaj za naše vernike, da je takšna nevednost sama zadolžena in iz te zadolženosti misijonska brezbriznost grešna.“ — O ko bi vsak rojak spoznal pomembnost tega vprašanja, se prav odločil in prav ravnal! Pisec pokaže h koncu nekaj načinov, kako zadostiti misijonski dolžnosti.)

V drugo skupino spada dr. Jakliča oris Knobleharjevega življenja, Kopačev poskus, da razloži, kako je Baraga postal eden največjih misijonarjev, odlo- mek iz Jeločnikovega biografskega ro-

mana o Baragi in dr. Žaklja prikaz sv. Petra Chanela.

Kljub mirnemu, poročevalskemu načinu, značilnemu za avtorja, daje spis o Knobleharju razločno čutiti veličino tega moža in pomen njegove žrtve. Potem ko je bilo na zunaj vse delo uničeno, vlada danes v Vzhodnem Sudanu verska svoboda in so vzpostavljene trije apostolski vikariati in dve prefekturi.

G. Janez Kopač opozarja na tale dejstva v Baragovem življenju: Bog ga je za težko nalogo pripravljajl že od rojstva, vendar je odločilni klic prišel nenadoma in nepričakovano; Baraga se je ves odzval in se popolnoma predal misijonski ideji; vedno mu je bil pred očmi glavni cilj misijonstva: utrditi Jezusovo Cerkev med pagani. Primerjanje s sv. Pavlom — kar si je zastavil pred časom za cilj tudi že g. Smersu — je piscu v pomoč, da izlušči in oceni navedena dejstva in da še poveča lik našega rojaka.

Jeločnikov odlomek je — najbrž za objavo v zborniku — zaokrožen v samostojen spis; v romanu verjetno velik del Gašperjevih spominov ne bo potreben; prav tako ne del opisovanja in morda tudi ne ta ali ona refleksija. Odlikuje se odlomek po idiličnem razpoloženju, po nekaterih finih potezah in po nekako pregljvsko samosvojem jeziku, ki pa nosi v sebi nevarnost za manirizem in se ne zdi primeren za epiko. Zelo želimo, da bi mogli kmalu v celoti brati novo pisateljevo delo.

Dr. Žakelj nadaljuje z zaslužnim seznanjanjem našega občinstva s svetniki, ki jih prav naši dnevi dvigajo na oltar. Tudi pri Francozu Chanelu, članu Marijine družbe, vidimo, kakšno čudežno moč ima žrtev: apostol zapadne Polinezije je 1841 na otoku Futuna mučeniško umrl in komaj se je to zgodilo, se je ves otok spreobrnil. Še nekaj posebno lepega je bilo v tem duhovniku: po izjavi postulatorja o. Gianninija je bil eden največjih Marijinih častilcev v prejšnjem stoletju. Zato je tako primerno, kot pravi dr. Žakelj, da je dosegel največje povečanje prav v Marijinem letu.

Najširše zasnovani spis o sodobnem položaju misijonstva in misijonskih dežel je Jurčev. Avtor gre prav do izvirov nemoči in nemoralnosti sedanje mednarodne politike: ideologija francoske revolucije, sovražno stališče do Cerkev. Za obstoj krščanske družbe gre, zapadni politiki pa so zapravili Kitajsko in ko je prišla na vrsto Indokina, je francoski parlament čul izjavo: „Kar umaknimo se; kaj bi se vojskovali za usodo katoliških škofov v Tonkinu!“ Cerkev je „v misijonstvu in v vsej svoji mednarodni akciji bolj „osamljena“ kot je bila kdajkoli poprej... Na razpolago ima le malo sredstev, pogosto samo eno: katakombe — molk in mučeništvo“. Tudi na tej strani železne zavese mora zreti, kako teptajo človeške pravice in načela mednarodnega sožitja. Tako je — tak je piščev zaključek — „misijonstvo po svoji mednarodni aktivnosti edino, ki stalno opozarja na pomembnost načel in vrednot, ki jih ostali svet sicer ne mara videti, a so vendarle edinj pogoj za pravilno ureditev sveta in za ustalitev edino pravega miru med narodi.“

Indokinski tragediji je posvečen Aladinov članek. Pelje nas skozi zgodovino dežele do sedanjega položaja in se vprašuje, kdaj se bodo vodnikom zapadnega sveta odprle oči.

Temeljito delo je g. Pokorna poročilo o Cerkvi na Kitajskem. Prikazana je taktika rdečega režima, da pridobi, da razcepi, da prevari, da uniči Cerkev. Dosegli so veliko zunanjih uspehov: „V zadnjih 10 letih je umrlo v rokah kitajskih komunistov 6 škofov, 120 kitajskih duhovnikov, 37 inozemskih misijonarjev, 13 misijonskih bratov, 10 sester, 1 semeniščnik in brezštevilni verniki. Izgnani so bili domača vsi inozemski misijonarji in v ječi je 400 kitajskih duhovnikov ter 70 inozemskih misijonarjev... Zasegli so tri univerze, 200 srednjih šol, 2000 osnovnih šol, 200 bolnišnic...“ itd. Katoličani se na splošno dobro drže. V duše nihče drug ne more kot Bog...

G. S. Eiletz piše ne podlagi odlične in obširno citirane literature o ruskem

mesijanstvu. Ta črta je tako globoka, da se drži še ruskih komunistov. Poskusili so zatreti versko čustvo, popolnoma pa so prevzeli odrešilno težnjo. Zato smemo govoriti o **komunistični mistiki**.

Neposredne slike iz misijskih dežel so poročila naših misijonarjev. Nekateri so odgovorili na anketo Slovenske misijske zveze o socialnem vprašanju, kar je bilo deloma tudi uporabljeno na letošnjem tečaju; za zbornik pa je podatke o Afriki uredil g. Glavač — gre mu za to, da prikaže rasno vprašanje, ki je tam jedro vsega socialnega vprašanja. Razmere so v marsičem take, da človek, ki teh stvari ne študira, enostavno ne bi hotel verjeti — če ne bi pisali objektivno usmerjeni ljudje, živeči v tistem svetu. Občudovati je treba modrost Cerkve, ki v zadnji veliki misijski okrožnici „Evangelii praecones“ postavlja pravilo, da je treba pospeševati v misijskih socialno delovanje iz dvojnega razloga: zaradi pravičnosti same in zato, da se lažnim prerokom spodmaknejo tla zaostalosti in krivic za protikrščansko propagando.

Kot vedno pa najbolj primejo pisma naših misijonarjev (spet v ureditvi g. L. Lenčka). To so trudi, to žrtve, to dogodki, to služba Gospodu. In sem in tja uide taki Odršeniku predani duši bese, kakršne zaman drugje iščeš. N. pr.: „Povsod, kjer se nahajam, sem vesela in zadovoljna, kajti Bog je povsod in ničesar bojšega ni na svetu, kot vedno storiti natančno in najbolj popolno božjo voljo.“ „Ko bi dekleta vedela, kakšna sreča se najde že na tem svetu in delu za Gospoda in v samopozabi, joj, koliko bi se jih priglasilo!“ Taki ljudje so potrebni sodobnemu svetu, kot je zapisano v listu g. Poderžaja ob dograditvi cerkve v Khariju: „Prepojeni z duhom žrtve, ki si odreče od potrebnega, da reši bližnjega; ki poleg družinskih, družabnih, narodnostnih potreb vidi še ostreje in ga presunejo še močneje pretresujoče stiske duš, ki se zvijajo v smrtonosnem objemu peklenske kače.“

Četrtemu namenu letošnjega zbornika služijo izredno številne ilustracije, po

večini v najožji zvezi s članki: ljudje in pokrajine iz misijskih dežel, naši misijonarji, sodobni dogodki. Po večini tehtno gradivo in deloma tako, ki bi ga drugod zaman iskal. Po drugi strani se izdatno poveča umetniška zaloga, ki jo leto za letom kopičijo Katoliški misijoni. Posebna zanimivost je Goršetov kiparski portret baragoslovca inž. Gregoriča, izdelan v naglici na kiparjevi razstavi. Velik del ilustracij pa je — prav tako kot prijetno učinkujoči Gorazdov ovitek — posvečen Mariji. Med temi podobami najdeš venec 15 upodobitev rožnega venca, skoro vse delo starejših italijanskih mojstrov (od teh po 4 podobe fra Angelica in Tiziana, vsakega v svoji vrsti nedosežnega). Prelepa zbirka s kratko, a polno razlago večaka M. Marolta.

Če kje moreš 20 pesov ali 1 dolar dobro naložiti, moreš s tem, da jih zmenjaš za ta zbornik.

Prof. L. Geržinič

MISIJSKA NEDELJA V BUENOS AIRESU

Letos smo se na misijsko nedeljo pripravili z Baragovo devetdnevnicco in Baragovim dnem devet dni oziroma nedeljo preje, o čemer na drugem mestu.

Na Misijonsko nedeljo sámo so bile pri slovenskih službah božjih (v petih cerkvah) pridige o misijskih in nabirke za DŠV. Zvečer pa je bila v cerkveni dvorani v Ramos Mejia prireditve marijansko misijskega značaja, v znamenju Marijinega svetega leta.

Pozorišče je bilo okrašeno z veliko večbarvno sliko Kitajske Marije z Detetom, ki jo je po vzorcu naslikal Hotimir Gorazd. Program pa se je razvijal takole: Dr. Ignacij Lenček je razpravljal o vlogi Marijini pri misijonstvu, sledila je deklamacija Lojzeta Rezlja: Žena, ki je rodila Luč... (spsnil Nikolaj Jeločnik), končno pa je Ladislav Lenček C.M. pokazal 60 slik o marijanski umetnosti misijskih dežel in o priskrbenem češčenju Marije v misijonih.

Skromne, pa tople in Marijanskemu letu povsem prilagojene proslave se je udeležilo prav lepo število rojakov, ki so misijonstvo spoznali spet z nove, marijanske plati, v želji, da čimprej tudi vsi pogani pridejo „po Mariji k Jezusu!“

BARAGOVA DEVETDNEVNICA IN BARAGOV DAN V BUENOS AIRESU

Slovenci v Argentini so se zadnja leta, zlasti pa lani ob 100 letnici Baragovega škofovskega posvečenja, zelo obnavljali v vnemi za Baragovo beatifikacijo. Ta vnema še vedno živi, dasi se na zunaj ne pokaže vedno enako veličastno.

Tako so Slovenci v Argentini, zlasti v Buenos Airesu, tudi letos posvetili več dni misli na Barago in molitvi za njegovo beatifikacijo. Tako devetdnevnic, kakor prireditve ter objave v tisku, vse je imelo letos baragovsko misel prežeto z marijansko — v Marijinem svetem letu, zlasti ker je dobro ugotovljeno, kako velik častilec Marijin je Baraga bil.

Vodja tiskovnega odseka J. A. B. Zveze, spiritual dr. Filip Žakelj je v ta namen sestavil novo besedilo Bara-

gove devetdnevnic, in sicer o raznih oblikah Baragovega češčenja Marije. Besedilo je izšlo v „Baragovem vestniku“ in bilo razdeljeno med vse rojake. Devetdnevnic pa se je vršila devet dni pred Misijonsko nedeljo. Molili so jo po družinah, pa tudi posamezniki.

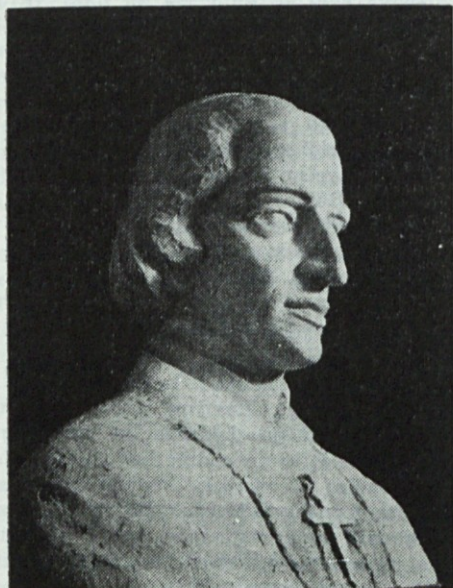
Tretji dan devetdnevnic, nedelja pred Misijonsko nedeljo, je bil Baragov dan. Vsi slovenski dušni pastirji so pri slovenskih službah božjih govorili o Baragovem odnosu do Marije. Po maši se je molila skupaj molitev za Baragovo beatifikacijo.

V treh dvoranah so bile Baragove proslave, v Lanusu in Ramos Mejia že dopoldne po maši, v San Justo (za vse ostale) pa zvečer ob sedmih. Dvorane so bile okrašene z Baragovimi podobami; v San Justo jo je za to priliko narisal dva metra visoko Stanko Snoj, član Slovenske misijonske zveze. Program proslav je bil bolj ali manj sličen: Predavanja o Baragi, prizori, deklamacije, igrice, petje...

V San Justo sta predavala dr. Filip Žakelj (o Baragi, Marijinem častilcu, in o naši dolžnosti delati za njegovo beatifikacijo) in Ladislav Lenček C. M. (s skioptičnimi slikami o slovenskem delu za Baragovo zadevo). Igrico s. Darine Konec „Naše male modrujejo“, je z deklamacijami naštudirala gđc. Katica Kovačeva; g. Ciril Markež pa je, v Indijanca spremljen, podal hrepenenje Indijancev po nekdanjem Baragi in njegovem delu med njimi in njih prošnjo, naj jim Bog pošlje še takih misijonarjev.

Pri proslavah, ki jih je organizirala Južnoameriška Baragova zveza, so sodelovale štiri naše organizacije, ki so nekake poverjenice za Baragovo zadevo v raznih okrajih: Slovenska katoliška akcija, Slovenska misijonska zveza, Slovenska dekliška organizacija in Slovenska fantovska zveza. Posebej je iz vneme Za Baragovo stvar sodeloval tudi cerkveni pevski zbor iz Ramos Mejia pod vodstvom dirigenta čamernika.

Vsem sodelavcem in navzočim se Južnoameriška Baragova zveza lepo zahvaljuje!

DELO BARAGOVEGA ZGODOVINARJA

BARAGOV ZGODOVINAR MR. GREGORICH JE ODŠEL ZA STALNO
V MARQUETTE

PRAZNOVANJE LETOŠNJEGA BARAGOVEGA DNEVA IN OBČNI ZBOR BARAGOVE ZVEZE

V Manistique, Michigan, se je vršil letos 12. septembra lepo uspeli Baragov dan. Pontifikalno sv. mašo je opravil marquetteški škof Thomas L. Noa, D. D., v cerkvi sv. Frančiška Saleškega. Pridigoval je o Baragu in Mariji clevelandski župnik slovenske fare sv. Vida Louis B. Baznik. Prisotni so poromali v Indian Lake, kjer je Baraga postavil misijonsko cerkev. Pri zborovanju je v župnijski dvorani, ki jo je dal na razpolago Father Scheringer, podal Mr. J. Gregorich letno poročilo o dovršenem delu Baragove zveze v preteklem letu.

V za to slovesnost razposlanem vabilu je monsignor Joseph L. Zryd, D. D., J. C. D., priložil letak škofa Baraga s priporočilom, da bi verniki ob raznih pobožnostih zasebno molili natiskano molitev. Javne molitve pa naj bi se opravljale ob molitvenih urah in podobno „na čast sv. Trojici za beatifikacijsko zadevo škofa Barage“ ob dodajanju Očenaša, Zdravemarije in Čast bodi v omejnjeni namen.

MONS. ZRYD BO ORGANIZIRAL TISKOVNI IN PROPAGANDNI ODBOR

Fr. Bazil Valentin, O. F. M., je ostal tajnik Baragove zveze. Namesto Rev. Cyril Shircela, O. F. M., Ph. D., ki je podal ostavko zaradi njegove nove zaposlitve pri formiranju redovnic v Jolietu, Ill., in radi oddaljenosti od Marquette, je škof Noa imenoval v odbor monsignorja Mc Kevitta kot tretjega člana zgodovinske komisije za Baragovo zadevo.

Monsignor Zryd je prevzel nalogo organizirati iz prostovoljcev tiskovni in propagandni odbor Baragove zveze, ki naj razbremeni delo članov zgodovinske

komisije za Baragov beatifikacijski proces.

Določeno je bilo tudi, da se naj uradni zgodovinar Baragove zveze Mr. Joseph Gregorich preseli čimprej v Marquette, sedež Baragove škofije, zaradi nujnosti lažjega vzajemnega sodelovanja komisije.

Z monsignorjem Zaplotnikom in p. Fortunatom, O. F. M. se je Mr. Gregorich vračal v Chicago. Med potjo pa so obiskali precej cerkva na Baragovem ozemlju.

„BOG PAČ TERJA ENO ŽRTEV VEČ“

1. oktobra je podpisani na potu na slovenski misijon v Ely, Minnesota, imel spet priliko srečati požrtvovalnega Baragoslovca Mr. Josepha Gregoricha in njegovo blago ženo. Našel ju je prav sredi selitvenih priprav v njunem dolgotrajnem domu v Oak Park, Illinois, v čikaškem predmestju, kjer sta bila farana velike župnije sv. Katarine Sijenske in redna dnevna gosta pri sv. maši in obhajilu. Svoj dosedanji dom sta prodala in najela skromno stanovanje v Marquetteu, Michigan, kamor sta se preselila 20. oktobra.

„Bog pač terja od naju eno žrtev več,“ je Mr. Gregorich ravnodušno povzel. „In brez te žrtve bi moje dosedanje delo za Baragovo zadevo ne bilo dopadljivo. Priznam pa, da se v sedanjih letih, ko človek ni več tako mlad, ni lahko za tak korak odločiti. Gori so hude, dolge zime in precejšnji hribi, kar bo zlasti za Mrs. Gregorich malo težje. Sam mislim itak, čim selitev izvršiva, kar za prvo bližajočo se zimo oditi po nujnih poteh v zvezi s preiskavanjem Baragovega materiala v razne arhive knjižnic v Washingtonu, D. C., Notre Dame, Indiana in v zvezi z letno prirediteljo organizacije katoliških zgodovinarjev v Združenih državah poiskati še nekaj stikov v New Yorku.“

TEHTNI RAZLOGI

Vsi razlogi, ki jih je pri odločitvi selitve Mr. Gregorich upošteval, so tehtni:

1. Zakonik cerkvenega prava terja, da se zgodovinska komisija za beatifikacijski proces sestane redno vsaj enkrat tedensko na skupni seji.

2. Prav je, da je Baragov arhiv v isti škofiji kot teče proces. Tako bo odslej delo bolj uradno povezano z Baragovo škofijo v Marquettu in pod neposrednim njenim nadzorstvom in vodstvom.

3. Za arhiv je najden najprimernejši prostor v škofijskem uradu (Chancery) prav blizu Baragovega groba, za marquetteško stolnico, kjer je generalni vikar monsignor Joseph L. Zryd, D. D., J. C. D., trenutno na potovanju po Evropi, tudi v zvezi z Baragovo zadevo.

4. S tej je vsemu delu za Baragov proces zagotovljena kontinuiteta, stalnost in zavarovan je uradni arhiv, ker bo hranjen v srcu matične Baragove škofije.

5. V Marquettu je tudi pričakovati večje direktne pomoči pri delu za proces sam, tako od zainteresiranih gorečih posameznikov, kot od drugih prizadetih okoliških škofij.

VELIČINA BARAGOVEGA PIONIR- SKEGA MISIJSKEGA DELA RASTE

Skoraj nemogoče je misliti, da bi bilo možno v bližnji bodočnosti sestaviti angleško izdajo Baragovega življenjepisa, kot je bilo predvideno do nedavnega. Ob vsem skrbno zbranim materialu se odkrivajo v novoodkritih pismih iz Evrope, ki Barago omenjajo, vedno nove nepoznane ali vsaj negotove stvari. S posebnim aparatom za čitanje mikrofilmov sedaj Mr. Gregorich pregleduje vsa dohajajoča mikrofilmana pisma. Veliko je še nepregledanih in nepreštudiranih. Za vsako pismo bo treba poiskati časovni okvir, v katerega zgodovinsko spada.

Pisem je vedno več in težko je predvidevati, koliko tisoč jih še bo. Kaže, da še precej. Nekatera obsegajo samo po eno stran, druga po 40 in več. Počasi se odkriva vedno nov material. Najtežje je, ker je raztresen po vseh delih Evrope in Amerike, v raznih jezikih, v čisto težko čitljivi pisavi.

Prepisovanje pisem, prevajanje v angleščino, študiranje, sortiranje in registriranje pisem terja veliko dela. Mr. Gregorich je našel nekaj požrtvovalnih sodelavcev za prevajanje iz raznih jezikov v angleščino. Prvih 130 pisem je nedavno bilo znanstveno registriranih za uporabo v zgodovinskih arhivih in jih zainteresirane ustanove že prejemajo v mimeografiranih prepisih, v kolikor finančne možnosti dopuščajo, za lastne arhive.

Samo od Leopoldinske družbe čaka na prestavo okrog 600—700 pisem; lepo število tudi iz uradnih Vatikanskih arhivov v Propaganda Fide. Odkrivanje njihove vsebine pa kaže na nove sledi, ki jih je treba iskati in skušati najti morebitna nova pisma in vire Baragove zapuščine.

Eno je sedaj zelo jasno. Mnogi Baragovi sodobniki so se zelo čudili velikopoteznosti njegovega dela. Težko so razumeli, kako more en sam človek toliko storiti. Čim več materiala se odkriva, ki Barago omenja, tembolj postaja jasno, da je bil Baraga velik misijonar, pionir misijskega zasajanja Cerkev, ustanavljanja in razvijanja katoliške Cerkve v vseh predelih Severne Amerike, kamor ga je božja Previdnost po apostolskih poteh zanesla.

DOKAZANO JE, DA JE BIL ŠKOF BARAGA TUDI DOBER GOSPODAR

Očitki nekaterih, da Baraga ni znal denarja dobro uporabiti, so ovrženi z odkritjem letnih obračunov, ki jih je pošiljal redno v Pariško Družbo za širjenje vere (Propagation de la Foi). Iz njih je razvidno, da je skromen denar zelo dobro izrabil, ko je z malimi vsotami izredno veliko napravil. Sam omenja, da od svoje škofije nima nobenih

Osem Baragovih knjig v arhivu Mr. Gregoricha

dohodkov. Kar je imel, je dobival iz Evrope, posebej iz Francije, nekaj pa od svojih ožjih sorodnikov in dobrotnikov iz Slovenije. Saj prijatelji nanj niso nikdar pozabili.

To dokazuje že tudi, da so Slovenci njegove misijone po svojih skromnih močeh podpirali in prihod po Baragi tako vabljenih novih slovenskih misijonarjev je veliko doprinesel k utrditvi Cerkve v Michiganu in Minnesoti.

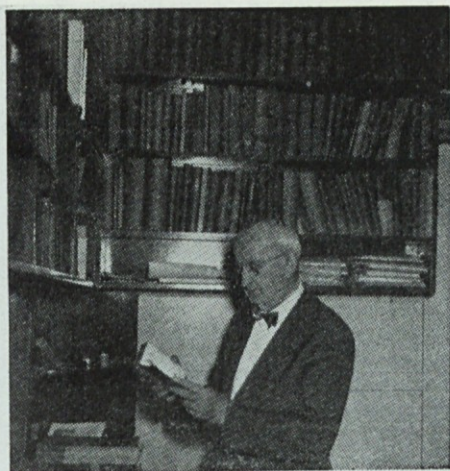
Državna ameriška pomoč je takrat vsa šla v roke protestantom. Ko je Baraga hotel popraviti in povečati cerkev v Sault Ste. Marie, mu je vlada dovoljenje odbila in jo je kasneje sezidal Pirc z velikimi težavami. Tudi ni smel usta-

noviti misijona v Bad River, blizu La Pointa, Wisconsin.

Zadnja številka revije „Northwest Arhitect“ je priobčila lep članek o Baragovih prizadevanjih za gospodarski razvoj Indijancev.

ZANIMANJE ZA BARAGA VEDNO BOLJ RASTE

V marquetteški izdaji katoliškega tednika „Our Sunday Visitor“ Mr. Gregorich redno piše tedenski stolpec o Baragi. Clevelandski „Universe Bulletin“ in Denverska izdaja „Register“, katoliška tednika teh dveh škofij, kjer živi mnogo Slovencev, sta posvetila Baragi sem in tja že večjo pozornost s kakim

Mr. Gregorich pri študiju v svoji knjižnici. — Spodaj: Kar novega o Baragi ali v zvezi z njim odkrije, takoj zabeleži.

člankom. Pa tudi svtni časopisi pišejo o njem vedno več: n. pr. Mining Journal, Houghton, M'ch.

Okrajno zgodovinsko društvo v Marquetteu ima muzej, v katerem je glavni del Baragu posvččen. Državni muzej v Fort Wilkins, Michigan, kjer je imel Baraga svoj prvi misijon za rudarje, hrani del Baragovih stvari, a v načrtu

imajo pripravo posebnega oddelka za Baragove zadeve. Zgodovinsko društvo iz Sault Ste. Marie se za Barago zanima. Prav tako državne historične komisije iz države Michigan in Wisconsin z nekaterimi drugimi zgodovinskimi društvi. Vodilna pri Baragovi popularizaciji je ugledna protestantska zgodovinarka, ki Barago zelo ceni. Mr. Gregorich meni, da počasi protestanti kažejo zanimanje, ki bi bilo pred leti nemogoče.

Postulator za beatifikacijski proces Serra, Father O'Brien iz Californije, in postulator za proces škofa Newmana, z nasveti pridno pomagata razvijati pravilno delo Baragove zgodovinske komisije. Kardinali Spellman iz New Yorka, Stritch iz Chicaga, Moon iz Detroita in nadškof O'Hara iz Philadelphije se za Baragovo zadevo lepo zanimajo. Kardinal Innitzer — po nedavnih sporočilih iz Pariza — sprašuje, zakaj ni za velikega škofa več zanimarja.

TUDI OSTALI SLOVENSKI MISIJONARJI 18. STOLETJA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH SO OMENJANI POGOSTEJE

Brez škofa Barage bi Sev. Amerika verjetno ne prejela večine ostalih slovenskih misijonarjev, ki jih je on sam ali po svojih sodelavcih privabil med Indijance in novonaseljene rudarje po Michiganu in Minnesoti. Zato je razumljivo, da moramo nujno za zgodovino ohraniti vse, kar so naši pionirji trajnega spraviili v življenje. Počasi bo tako celotna slika nastajanja in rasti katoliške Cerkve v omenjenih predelih Združenih držav jasna in Slovencem dano mesto, ki jim radi sodelovanja pri graditvi Cerkve v Združenih državah pripada. Ko je neki ameriški cerkveni zgodovinar ob znameniti obletnici nastanka škofije v Duluthu, Minnesota — prvo cerkev je tam gradil misijonar Čebulj — malo površno v časopisu obdelal začetke škofije, je nadškof iz St. Paula, Minn., v slovesnem govoru v katedrali na široko razložil Čebuljeve misijonske napore in poudaril, da je njemu in njegovim vrstni-

kom dati hvaležnost za lepe nastave tega, kar danes v škofiji katoliškega obstoji.

Zelo primerno bi bilo, da bi se po vzoru Mr. Gregoricha, ki se je Baragi ves posvetil, posamezniki žrtvovali tako za angleške, kot slovenske biografije vseh vidnejših takratnih slovenskih misijonskih pionirjev v Združenih državah, jih globlje preštudirali in počasi izdali v obeh jezikih njihove življenjepise. Rev. William Furlan iz škofije St. Cloud, Minn., je napisal angleško knjigo o Pircu „In Charity unfeigned“. Posamezniki sicer proučujejo nekatera vprašanja, ki zadevajo nastanek in razvoj raznih škofij, v katerih so ti možje orali ledino. Vendar to ni dovolj in bi bilo zelo primerno, da se loti vsakega vidnejšega posameznika nekdo, ki bi imel potreben čas in potrpljenje po raznih mestih pregledati vse razpoložljive vire in javnosti v življenjepisno izročiti, kar je prav, da vsak izve.

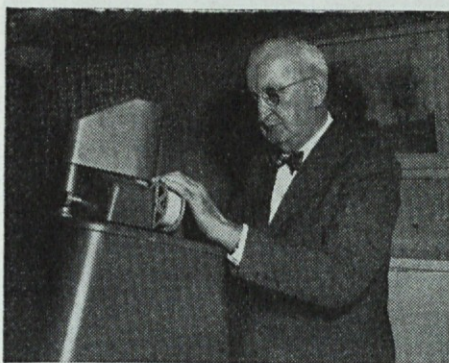
PRIPRAVLJAJMO IN BERIMO MISIJONSKJE ŽIVLJENJEPISE

Monsignor dr. Ivan Zaplotnik, trenutno župnik pri sv. Patriku v Gretni, Nebraska, U. S. A., ima že v slovenščini pripravljena dva življenjepisa, ki jih bo treba nekje tiskati. Obdelal je življenje škofa Mraka in misijonarja Tomazina. Morda bi v svojih misijonskih izdajah po bližnji izdaji škofa Knobleharja to priredila Slovenska misijonska zveza.

Rev. Jože Vovk, kaplan v Ely, Minn., kjer je zrastle leta 1900, po zaslugi misijonarja Buha — vsi starejši rojaki se ga hvaležno spominjajo in ga radi omenjajo — lepa farna cerkev sv. Antona, je začel intenzivnejše proučevati delovanje misijonarja Buha, ki zasluži lep življenjepis.

Dr. Jaklič se je lotil za Barago študija misijonarja Pirca, za katerega mu bodo v ne malo oporo iz Evrope pravkar došla Pirčeva pisma — kakih 60 do 70 po številu — ki o Baragi precej govore.

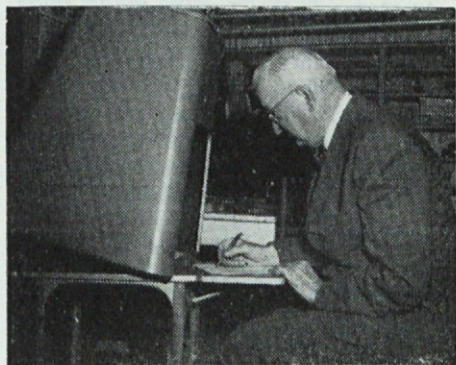
Morda se bo našel še kdo, da s svojim prizadevanjem odkriva zgodovino de-

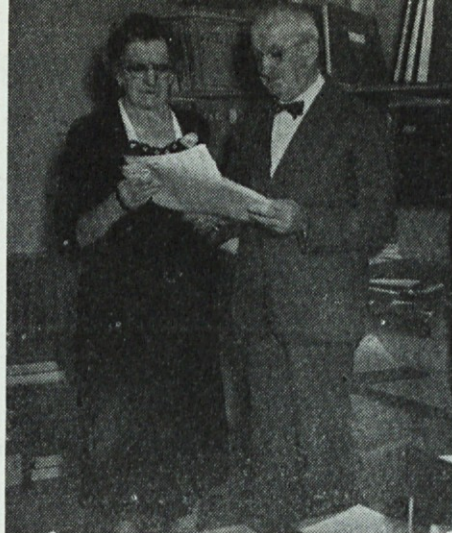

Mr. Gregorich pri pregledovanju in zapisovanju Baragovih pisem v mikrofilih. Zgoraj: Mikrofilm vloži v aparat. Spodaj: Aparat vse zelo poveča in z lučjo osvetli, da se da brati in prepisovati še tako drobno besedilo.

lovanja naših pionirjev v Združenih državah, pomaga počasi k sestavi objektivne cerkvene zgodovine vseh teritorijev, kjer je Baragov vpliv, izhajajoč po njegovih sovrstnikih in sodelavcih v vse kotičke tedaj naseljenih predelov Michigana in Minnesote, katoliški Cerkvi postavil močne temelje za reševanje neštetihi duš.

„Katoliški misijoni“ pa naj bi za leto 1955 začeli priobčevati v odlomkih delovanje posameznih slovenskih misijonarjev v Združenih državah, da jih spo-

Mr. in Mrs. Gregorich pri skupnem delu.

zna čim širši krog po vsem svetu raztresenih bralcev, ki nimajo prilike, da bi sami mogli spoznati neposredno veličino opravljene misijonskega dela.

VSAK PO SVOJIH MOČEH POMAGAJMO BARAGI DO ZASLUŽENE SLAVE!

Načinov za naše sodelovanje ne manjka. Različni so in vsak po svoje potrebni. Zgodovinsko delo za Baragovo zadevo terja vedno več žrtev posameznikov, ki mu živijo, in nas, ki njih delo zvesto spremljamo.

Mr. Gregorich in njegova žena sta že velikodušno podpisala oporoko, po kateri dobi Mr. Gregorichevo celotno zapuščino, ki Barago zadeva — arhiv, knjige, slike, filme in podobno — škofija v Marquetteu, Michigan, ki jo je Baraga ustanovil.

Naša zaupna molitev, ko se Baragu v vseh zadevah toplo priporočamo; skromni darovi pri podpiranju naraščajočih izdatkov Baragove zgodovinske komisije; širjenje tiska, ki o Baragu in njegovih pomočnikih govori, vse bo po svoje pomagalo širiti Baragov vpliv med našimi rojaki in drugimi narodi daleč po svetu.

Mr. Gregorich trdi, da je dandanes

Baragov vpliv na nas sodobnike že neposredno mnogo večji, kot je bil pred leti. Čimbolj bo proučena zgodovina Baragove dobe, tem jasnejši bo tudi pogled na njegovo veliko misijonsko delo, ki ga je opravil: kot skromni sin katoliškega slovenskega naroda za nepoznane duše preziranih in odrianih izumirajočih rdečih Indijancev, zapuščenih rudarjev različnih narodnosti in za ugled našega malega naroda v svetu.

Ob odhodu Mr. Gregoricha z gospo v Marquette, mu je bilo v veliko tolažbo, da bo mogel tako blizu Baragovega groba nadaljevati in skušati dokončati svoje zgodovinsko raziskavanje Baragovega življenja in delovanja.

Prav bi bilo, da bi mi vsi skupaj, zroč v svetniški zgled škofa Baraga, podvojili k njemu naše prošnje in molitve, dokler ga Bog po čudežnih uslišanjih ne postavi po uradni proglasitvi svete Cerkve na oltar, nam v vzpodbudo za lastno posvečevanje, slovenskim misijonarjem pa v zgled in oporo pri širjenju božjega kraljestva po vsem svetu.

Baraga naj bi tako postal katoličarom sveta vzgled nesebičnega katoliškega misijonarja, Slovincem pa tudi zvestega ljubitelja vseh materinih izročil.

BARAGOV KIP V NAŠE DOMOVE IN DVORANE

Vsaka dvorana slovenskih župnij in katoliških organizacij naj bi imela na vidnem mestu izpostavljen Baragov kip.

Slovenski katoliški akademski kipar Franca Gorše iz Clevelanda, Ohio, je izdelal že razne umetniške Baragove kipe raznih velikosti. Manjši kip škofa Baraga bi spadal v vsako slovensko katoliško hišo, na delovno mizo slehernega Baragovega častilca, ki želi črpati iz svetniškega zgleda vedno novih pobud za samoposvečenje in nesebično apostolsko žrtvovanje za duhovno rast bližnjega. Čim več bo Baragovih častilcev, tem hitreje in tembolj gotovo bo uslišana iskrena in velika prošnja vernih, po vsem svetu razsejanih Slovincem, da kmalu dobimo — Barago na oltar.

KAREL WOLBANG C. M.

ENO SAMO JE POTREBNO

UNUM EST NECESSARIUM

Dramski oratorij v 10 podobah s prologom in epilogom, za soliste, zbor, plesni zbor in orkester. — Napisal Nikolaj Jeločnik

SEDMA PODOBA

(NADALJEVANJE IN SKLEP)

[Orkester se sprosti v kratkem preludiju]

(Na Gornji oder je padel nočni sij. Iz krajine ob reki zdaj od blizu, zdaj od daleč prihaja kričanje pijane drhali, ki se meša v zavijanje vetra.)

BARAGA

(je sedel na ležišče):

Tako je tedaj božji namig, da spoznavam in umevam, kako Bog v resnici hoče, da grem v vsem njegovo pot, s križem samote, razočaranja, prezira in zapuščenosti čez rame.

Pot blagovestnika za vse čase, pot nevredu v senci božje prisotnosti.

[STARI BARAGA

(v spominu):

V lice so mi pljuvali in s pestjó so me bili v obraz,

v preziru, v srdu.

In moralo je biti tako, da sem spoznal in vedel:

kaj niso celo Tebi, moj Bog, pljuvali v lice,

kaj niso celo Tebe bili v obraz,

ki si jim vse dal, vse?

Svoj obraz si sklonil k meni v moji boolesti,

s trpljenjem si lečil moje stisko — pa nisem umel.

Zdaj umém in vem, da sem nevreden pred teboj.

Odpusti, Gospod, ta greh mojih težav, ne šteje v zlo moje šibkosti človeške,

Nič nisem pred teboj, ki si vse

in vse daješ in s trpljenjem ljubiš nevredega.]

(Tuljenje pijane drhali čisto blizu. [Orkester se prevrže v divji ritem indijanskega obrednega plesa: piščali in bobni.]

[PLESNI ZBOR

(zraste iz teme v ozadju: plesalci predstavljajo pijane Indijane, ki z bojnimi sekirami v rokah v grotesknem rajanju preté duhovniku. Zdaj so čisto ob njem, zdaj spet se oddaljujejo.)

ZBOR

O, o, o, o, o, — — —

([z orkestrom] kot zavijanje volkov):

BARAGA

(v trpljenju):

Zaradi tvojega imena...

Molim za svoje Otavane, k tebi zanje kličem, moj Bog!

ZBOR

(v nemelodičnih udarcih [z orkestrom]):

Sovražnik, sovražnik, sovražnik

kojót, kojót, kojót, — — —

na kolu, to noč, na kolu, to noč, — — —
sevrážnik, sovrážnik, sovrážnik...

BARAGA

Satan jih hoče,

Jaz pa hočem, da so tvoji.

In sam ničesar ne zmorem in ne morem jih oteti, dokler mi ti, Bog moj, ne prideš v pomoč!

ZBOR

(kot prej):

Kcjót, kojót, kojót,

[STARI BARAGA

O Newagon!

Moje roke so te oblile z milostjo krstne vode,

moje roke so blagoslovile tvoj zakon, ti pa v zahvalo psuješ...

O Newagon, moj Newagon...]

ZBOR

(kot prej):

Kojót, črna suknja, kojót, — — —
kojót, črna suknja, kojót, — — —

BARAGA

Preženi od njih to zlo, ki jih pogublja!

ZBOR

(v krohotaajočem se odmevu):

pogublja, pogublja, pogublja, — — —

BARAGA

Daj, da ostanem, ker veš, da sem jim potreben!

Daj, da vse prenesem in pretrpim!

ZBOR

(kot prej):

trpim, trpim, trpim, — — —

BARAGA

Kar hočeš, dokler hočeš, kakor hočeš, moj Bog!

ZBOR

(kot prej):

kojót, kojót, kojót, — — —

BARAGA

Moja molitev se staplja s kipenjem viharja.

To je sila zlega, ki besni nad prisotnostjo tvojega duhovnika. Hočejo, da grem odtod. Ne Otavani!

Njih sovražniki... tvoji sovražniki!
Ostanem, ostanem, Ne ganem se.

Moje življenje, Gospod, za njih vstajenje!

Dajem ti ga, sprejmi ga!

ZBOR

(kot prej):

sovražnik, sovražnik, sovražnik, — — —

BARAGA

(v kriku):

Sovražnik ne! Vaš oče, Otavani, prijatelj!

ZBOR

(kot prej):

sovražnik, kojót, sovražnik, kojót, — — —

BARAGA

(si z rokami zatiska ušesa, globoko upognjen ždi na ležišču.)

[STARI BARAGA

In sem umel, da si me poslal, da bi jim zgled dal.

In storil sem, kar sem mogel, in ravnal sem, kot si hotel.]

BARAGA

(počasi dviga glavo):

[PLESNI ZBOR

(je čisto ob njem v preteči kretnji)].

BARAGA

(se ves dvigne in roke razmakne v križ):

Ti stori, kot je tebi prav, da bo zanje dobro, da bodo živeli.

Jaz nisem nič: drugam me pošlji, če nočeš, da tod ostanem; rad to sprejemem, če ti hočeš tako.

Da bodo živeli... kar jih ljubim.

Čutim tvojo visoko milost; ob meni je in ne odtegneš mi je.

In čutim vzkovitega sovražnika, ki jih hoče tebi iztrgati.

In kličem z angelom: Kdo kot Bog!
Ti pa nočeš, da umrem.

Poslal si me, da bi te oznanjal po zgledu, pa da bi tebe ljubil v njih.

Kaj ni, kot v pismu, duhovnik — Kristus?

Hočem in sprejemem!

Pošlji svojega angela v pomoč: daj,
da zlomim po tebi in s teboj sovražnika
vekovitega v sebi in v njih!

(Prekriža se.)

Deus, ad adjutorium...

(Tišina.)

[PLESNI ZBOR

(se je umaknil spet v temo)].

[Orkester v preludiju.)

ANGEL VARUH BARAGOV

(visoko vabi):

Friderik... Friderik... Friderik...

BARAGA

(kot v odgovor):

Mir... mir... mir...

Za zgled in žrtev, za njih vstajenje,
za ščit pred duhom teme, sovražnikom
vekovitim:

tu sem, Friderik, v tvojem imenu —
obljubljam in prisegam:

odpovem se do konca pijači vsej, ki
jo rodi trta!

Vse dni, vse dni, do smrtne ure!

ŽENSKI ZBOR

(visoko, triglasno):

Suscipe, Domine, sacrificium!

[STARI BARAGA

Vetrovom si ukazal, Gospod, in bila
je tišina.]

BARAGA

(poklekne in moli).

[Orkester spremlja v koralu.]

RAZLAGALEC

Uslišal je Gospod Baragovo molitev
in sprejel je njegovo žrtev. In Baraga je
vsod noč po zaobljubi prebdel v molitvi.

CANTOR

(recitativ):

Iz globočine kličem k tebi, Gospod!
Gospod, Gospod, sliši moj glas!

ŽENSKI ZBOR

(v odgovoru):

Hrepeni moja duša po Gospodu
bolj kot nočna straža po jutru.

CANTOR

Upaj Izrael v Gospoda, zakaj pri Go-
spodu je usmiljenje
in pri njem je obilno rešenje.

ŽENSKI ZBOR

Gospod, odpri moje ustnice
in moja usta bodo oznanjevala tvojo
slavo!

ZBOR

Aleluja — Aleluja — Aleluja

CANTOR

Pater noster...

(Tišina.)

(Gornji oder se počasi svetli. Prvi soj
zimske zore sili v prostor.)

NEWAGON

(skrušen pri vhodu; tiho):

Nose... nose...

[STARI BARAGA

...sicut et nos dimittimus debitori-
bus nostris...]

NEWAGON

(glasneje):

Nose — — — oče!

BARAGA

(se zdrami iz molitve):

Newagon!

[STARI BARAGA

...debitibus nostris. Amen.]

BARAGA

Budit si me prišel, Newagon! Je že
jutro?

Tak pojdeva v kapelo.

In Newagon bo stregel črni suknji
kot včeraj in predvčerajšnjim in vedno.

NEWAGON

(grenko):

Newagon — Brzi Jelen ne bo stregel črni suknji, ne danes, ne jutri, ne pojutrišnjem... nič več.

Šel bo v lovišča, daleč, daleč, do velike vode:

in bo legel na tla in bo lice zaril v zeleni mah in bo čakal, da ga Veliki Duh udari z ognjem.

Newagon bo umrl.

BARAGA

Newagon ne bo umrl. Črna suknja mu je prijatelj.

NEWAGON

Brzi Jelen je pil ognjeno vodo.

Izgubil je življenje. Črna suknja mu ne more biti prijatelj.

BARAGA

Resnico je govoril Brzi Jelen: izgubil je življenje.

A črna suknja mu je prijatelj.

Črna suknja sovraži ognjeno vodo, a ljubi Newagona. In Newagon ve, kje bo našel življenje, ki ga je izgubil.

NEWAGON

(Baragi k mogam):

Nose... oče moj!

BARAGA

Vstani, Newagon! Pojdiva!

NEWAGON

(težko):

Nose ne bo šel v wigwam Velikega Duha.

BARAGA

(osuplo):

• Kaj ti je?

NEWAGON

(ponuja pismo):

Tu je list.

Drug nose je prišel: dal je Newagonu

ta list, naj ga da tebi. Šel je v wigwam Velikega Duha.

In Brzi Jelen ve, da je zló v njegovem prihodu.

[STARI BARAGA

(v spominu):

Sprejel si mojo odpev in preskusil si me v zaupanju v svojo milost. Zaupal sem, zaupam še. Tvoja volja čez vse!]

BARAGA

(odpre pismo, bere; molk; nato):

Newagon.

Ti veš, kako sem vas ljubil. Še vas ljubim. Vedno vas bom ljubil... četudi daleč od vas.

NEWAGON

Črna suknja zapušča sinove Otava.

BARAGA

Govoril si, Newagon.

Črna suknja zapušča Veliko Reko in odhaja k Čipevam.

Tako ukazuje velika črna suknja.

Šel bo Newagon in bo skical bojevniške in skwawe in otroke.

Dejal jim bo:

„Nose, črna suknja, odhaja.

Pridite v wigwam Velikega Duha. Govoril bo.“

NEWAGON

(težko):

Newagon pa bo zvest črni suknji. Ne bo ga zapustil.

Šel bo z njim, kamor bo šel: med Čipeva in v njih lovišča.

Podnetil bo njegov ogenj v samotnih nočeh in na pragu njegovoga wigwama bo bedel.

Čuval ga bo in bo z njim do konca. Kajti Veliki Duh je Newagonu vzel skwarwo, pa mu je dal očeta.

Veliki Duh hoče, da gre Newagon z očtom.

Howgh. Govoril sem.

[Orkester poslednjič vzkipi v motivu „Velika Reka“.

STARI BARAGA

Mislil sem, da sem tod potreben. Ker sem mislil po človeško. In nisem, sirotni, Tvojih potov doumetj znal. Zdaj vem in umém in storim po besedi: fiat — zgoti se!

Ti veš, zakaj me drugam pošiljaš. Amen.]

BARAGA

Sprejemam ta križ, ker je Tvoja vo-

lja takšna. Ne umem, zakaj to hočeš od mene. A sprejemam, ker hočeš Ti.

Bodi. Amen.

(Zgodnje jutro se prebuja zunaj. Prvi pramen vzhajajočega sonca se je preigraval skozi okno in se povprek potoči čez Barago. [Orkester sklepa svoj spev v slovesnih akordih.] Nato se Gornji oder počasi zagrne v temo. [Sij nad Starim Barago mine.] Samo Razlagalec je še osvetljen.)

[Orkester v koralu á la Bach uvaja v novo podobo.]

BRALCEM „KATOLIŠKIH MISIJONOV“ V BUENOS AIRESU IN OKOLICI

Kot že vsa zadnja leta bo tudi v prid letošnjemu skladu za vse slovenske misijonarje prirejena priljubljena, že tradicionalna

IV. MISIJONSKA VELETOMBOLA

in sicer v nedeljo po misijonskem prazniku sv. Treh Kraljev ali Razglašenja Gospodovega.

LEPO PROSIMO IN VABIMO: DARUJTE DOBITKE, KUPUJTE TABLICE, UDELEŽITE SE PRIREDITVE!

Slovenski misijonarji s svojimi verniki in katehumeni veliko molijo za vse, ki kaj darujejo zanje, Bog jih uslišuje in nam pomaga. Tudi Baraga v nebesih, ki je bil sam misijonar in odvisen od pomoči rojakov, nas je vesel in pri Bogu za nas prosi.

Zato je pomoč misijonom pomoč nam samim!

KSAVERIJ NEUSTRAŠENI

ROMAN O SV. FRANČIŠKU KSAVERIJU. — NAPISAL PAUL PIRON S. J.
ZA „KATOLIŠKE MISIJONE“ PREVEDEL MIKLAVŽ TRPOTEC

8. poglavje

AZIJSKI RIM

6. majnika 1542, trinajst mesecev po odhodu, je Frančišek Ksaverij prijadral v Goa.

Da je bil le mesec dni prej odšel, takole v začetku marca, pa bi jadranje po morju trajalo komaj pol leta. A vreme se je od Lisbone do Madeire ven in ven kujalo; in Kobilji zaliv, s svojim besnim galopiranjem, si je pač vredno zaslužil takšno ime. Frančiška je za dolga dva meseca vrgla morska bolezen. V Gvinejskem zalivu pa spet takšno brezvetrje, da se ladja skoraj premaknila ni. Vražja vročina na Ravniku kj se je na vrat, na nos sprevračala v vršave nevihte, je potnikom nanesla štirideset dni pravih muk. Ob obrežju rtiča Dobre Nade pa so jim spet po svoje zagodli mrzli, južni tokovi; šest mesecev so zimovali v Mozambique in čakali na poletni monzum; prav tam so tudi pustili

krog osemdeset mrličev, ki so jih pobrale nalezljiva mrzlica in druge bolezni.

Brodovje je tisto leto štel pet starih jadrač, sami neokretni čolnaki, ki si jih le s pravšno umetnijo lahko ravnal skoz valove; pa še tako je skoraj vsaka deseta doživela brodolom. Na krovu „Svetega Jakoba“, ki je bil poveljniški brod, so se vsi trije misijonarji znašli v družbi vrhovnega kraljevega upravitelja, ki je bil don Martín Alfonso de Souza, in njegovega spremstva, hkrati s kapitanom in častniki, zraven pa z nekaterimi precej petičnimi trgovci; vse skupaj pa je stiskala množica pisane žlote.

Takole krog tisoč mož na ladji: portugalski in zamorski mornarji, vojaki, sužnji, kmetje, brezposelni delavci, zraven pa lepo število takšnih, ki jih na Portugalskem niso preradi gledali, pa so se jih hoteli znebiti; vse je zvrabilo na morje to potovanje, ki ga je kralj plačeval, vsi so sanjali k daljnemu zlatemu

mestu, ki se jim je ponujalo s svojim sijajem; mnogi nikdar ne bodo do tja prišli, mnogi spet se vrnili nikoli več ne bodo; in premnogi najzvitejši in najbrezvestnejši; si bodo tam lepo bogastvo skotili.

Prenekaterega iz te pisane družčine je Francišek poznal; še iz tistih dni, ko se ni pomišljal k bednim v bolnišnice ali v borne, predmestne luknje. Predobro je vedel, kakšna klavrna bodočnost je večini od njih namenjena; videl vso to žalostno podobo njih trpljenja; tiste borne cule, ki so jih vlekli s seboj, jih bodo kaj malo obranile vročice in mraza. Tako se je s svojima sobratoma nastanil sredi vsega tega aušljivega smradu in na vid odvratne družčine. Ena sama beseda priča o junaštvu njegove ljubezni: „Bili smo ven in ven z reveži, kolikor so nam naše bedne moči dale.“¹

Vedel je, naj mu s poveljniškega krova, kjer se je samo nekačkrat znašel, da je prijazno pozdravil prijatelje, v spodnje prostore nosijo hranc. Najboljše zalogaje je potem delil bolnim in s svojim perilom vred sam pral še njih umazane cunje; bolnišnice v Benetkah in v Bologni, v Rimu in Lisboni so ga za čudo lepo pripravile na ta odvratni in trdi posel. Spal je na nekšnem ležišču iz osmoljenih vrvi, v svojo kajuto pa sprejemal bolnike; po dolge dneve je včasih živel le ob skorji kruha in požirku vode.

Vse tole pa zanj ni bilo prav nič izrednega; čisto preprosto je bila samo ena od mnogih postavk v njegovem načrtu. „Prav nič nas ne zgane,“ sam piše, „ker nas gnadjivi gospod upravitelj vojdi, in vsi ti žlahtnici kraljevske mor-

narice, saj so naše želje tako neznanško daleč od sleherne človeške hvale; kar nas tolaži, je misel prepter Deum (za čast božjo); kajti dela je toliko in tako težko je, da bi se ga sam od sebe ni za en dan za ves svet ne lotil.“²

Za molitev prosi: „Saj nas poznate,“ pravi, „in dobro veste iz kakšne krhke kovine smo. Nekaj, kar nam daje mogočno tolažbo in vedno večje upanje, ki nam ga Gospod naš Bog tako milostno naklanja, je pravšno jasno spoznanje v nas samih, da smo sami po sebi decela brez moči, izpričati svojo vero v Jezusa Kristusa; in tako je tedaj to, kar delamo, samo da služimo Bogu, našemu Gospodu, pa nam zato takisto upanje raste in zaupanje, da nam bo Bog, naš Gospod, za svojo službo in čast ob svojem času vse, kar nam bo potrebno, v obilju naklonil.“³

To božjo slavo je utrjeval že na „Svetem Jakobu“; skrbel je za bolna telesa, pa je tako dvigal duše. Opolzke, prastaške in raznovrstne popevčice je brž uspel zamenjati s cerkveno pesmijo; baskovski, laški in portugalški napevi so zdaj odmevali po medkrovju in se prikupili prav vsem; še celo stoletje jih bodo mornarji družno s potniki prepevali.

Spovedoval pa je roč in dan. Sam Bog ve, s kakšno pobožno umetnijo, ki je bila plod njegove sončne veselosti, je pregnal kvartanje, bočokletja in kvante. Ob nedelja na krovu ni bilo maše; pa je zato vneto pridigoval: njegov glas je zmogel bučanje morja riegovo goreče srce je znalo ukrotiti sliherno strast.

V Mozambique, kjer so se ustavili, jih je tolažil z obhajilom. Zdaj je sploh sleherni trenutek, ki so mu ga bolniki dovolili, za pridigo porabil. „Skoraj vsi so umirali vdano in sprokajno, ko so videli, da jim bom ob smrtni uri lahko odvezo podelil.“⁴

¹ M. H. SJ. Vol 67, M. M. Vol. I, T. I, Ep. 13. str. 92

² Prav tam str. 92: „... za čast božjo...“ Francišek prad rad bogati z latinsko besedo ali celo s celim stavkom svoja pisma, ki jih je pisal v španščini ali v portugalščini, boli poredko v italijanščini, a nekatere do zadnje črke v latinščini. (Pisateljeva pripomnja.)

³ Prav tam.

⁴ Prav tam na strani 91.

Tolikšna odpoved vsemu, zraven pa nadčloveški napor v tisti bedni bolnišnici, kjer so se kužne bolezni na delo kotile, pa tista bore skrb (ali celo nič skrbi) za lastno zdravje, ko je brez pomišljanja srkal vase strupeno bolni diš umirajočih, vse to je slednjič tudi njemu skoraj smrt potisnilo na vrat.

„Naj vendar neha že!“ mu je lepega dne dejal neki gospod Janez. „Saj je že ves bolan. Pozdravi naj se prvo, potem bo že spet priležnost našel za takšnole izničenje.“

„Ne, ne,“ ga je Francišek zavrnil; „nocoj moram do jutra ostati ob nekem svojem „bratu“, ki sta mu duša in telo v veliki nevarnosti. Potem pa, potem bom res prekinil z delom.“

Tistega mornarja je na svoje lastno ležišče položil in ga z lepo rožno odejo prekril; sam pa je ves vročičen nerodno sedel do jutra bedel ob vznožju topa na palubi. Tako so ga našli ob zori. „Bolniku pa se je brž zavest povrnila, da so ga le na častitega očeta ležišče položili; tako ga je mojster Francišek pač lahko še tisto popoldne spovedal in ga s sveto popotnico tik pred smrtjo okrepčal. In oče Francišek je od sreče kar žarel.“⁵

Tedaj je doktor Saraiva svetnika povedel v svojo kajuto, da bi tam zanj skrbel; tri dni je blede!, devetkrat so mu puščali kri; pa je komaj spet na noge stopil, je že šel k svojim bolnikom.

Ob koncu februarja ga je upravitelj, ki je komaj čakal, da bi že prišel v Goa, s seboj vzel na ladjo „Coulam“, ki so jo prav iz Indije ponj poslali. Francišek je tedaj na otoku ostavil oba duhovna tovariša, ki naj se mu potem v septembru spet pridružita.

Preden so se dokončno ločili od afriške obale, so se ustavili še v Melinde. Eden od potnikov je umrl. Tedaj je Francišek opravil za njegovo dušo slovesno zadušnico, obred, ki je bil za

⁵ Svetega Frančiška Ksaverija življenje po Shurhammerju, SJ. p. 105. Pričevanje doktorja Saraiva: M. H. SJ. M. X. T. II, p. 187.

domačine pravo čudo. Skromni križci na portugalskem pokopališču so se družno z velikim križem, ki ga je bil še Vasco de Gama ob vходу v pristan postavil, dvignili; kot svetel opomin tistim sedemnajstim, skoraj vedno praznim možejam v kraju; prav ti križi so na tistem gorvorili žejni duši tamkajšnjega kneza in njegovih podanikov „Ko smo ta križ zagledali,“ je zapisal svetnik, „Bog, naš Gospod prav dobro ve, v kakšno tolažbo nam je bilo; pa smo spoznali takisto, kako velika je vrednota svetega Križa, ko smo ga zrlili tako samotnega in hkrati tako zmagovitega sredi črne, poganske zemlje.“⁶

Potem spet nov poslanek na otoku Socotora, kjer žive neke kristjani, strašansko ponosni, da so potomci tistih, ki jim je evangelij oznanjal še sveti Tomaž; a niso ne oni, ne njih glavarji niti o krstu nič vedeli. Francišek je tedaj krščeval njih otroke; in staro in mlado je za dobro stvar tako razvnel, da so kar goreli od želje, poučiti se v veri Kristusovi; najrajši bi svoj postanek tam tjale od septembra zategnil, pa mu upravitelj tega ni dovolil; otok ni bil varen, ker so ga muslimani ven in ven napadali.

Leta 1511 je veliki Albuquerque to krpo zemlje sredi širokega oceana prepustil usodi, ko je odšel s svojo posadko in frančiškanskimi misijonarji od tam. Malo prej je bil osvojil Goa, kajti Vasco de Gamaove veslače so mu odprle pot in zdaj so njegove lastne jadrnice jamčile za mir v Indijskem oceanu. Na Frančišku je zdaj bilo, da bo tej portugalski osvojitvi gorečega krščanskega duha vžgal, razmajal islamsko moč in začel z mirnim prodajanjem v skalo hindustanskega poganstva.

V tišini, ki se je zagnila čez Omarovo morje, je Francišek podoživljal davno preteklost, sijaj zmagoslavja nove križarske vojne; zakleti dedni sovrag rimske Cerkve v Sredozemlju je bil zdaj v svojem lastnem zaledju zadet.

⁶ M. H. SJ. Vol. 67, M. M. Vol. I, T. I, Ep. 15, p. 122.

„Portugal je bil,“ kot precej dobro pravi Pierre Charles, „ki je v početkih šestnajstega veka znova rešil krščanstvo, kot je bil to Carlos Martel leta 732 storil v Poitiers. Z zavzetjem Socotora in Ormuza je Albuquerque muslimansko brodovje zaorl v Rdeče morje in Perziski zaliv. Pomorski bitki 1504 in 1509 sta krščanskemu praprcu zagotovili nadvlado v azijskih morjih. Če bi bili Portugalci samo trideset let pozneje prišli, bi bila danes Azija dočela muslimanska in vsa neznanska zakladnica bogastva in ljudi, ki jo je pretil osvojiti islam, bi se nezadržno vrgla v napad na Evropo.“⁷

☆

Prvi svoj obisk v Goa je Frančišek namenil škofu. Prevzvišeni Janez de Albuquerque je bil pred tremi leti zasedel škofovsko stolico. Bivši kraljev spovednik in svojega reda provincial je bil za ves svoj velik vpliv v največji meri prav svoji velikj dobroti hvalo dolžan. Ta dobrotja njegova pa je pač bila mnogo bolj odlika njegove frančiškanske vzgoje, kot pa hotenje, da bi Portugalce naučil pozabljati njih španjolski izvor. Po dveh stoletjih odsotnosti, ki jo je rodila muslimanska zagrizenost so Manjši bratje spet zasedli svoje mesto pred Hindustanom, zemljo, ki je bila napojena s krvjo njih mučencev. S pomočjo nekaterih duhovnikov so evangelij znanili v škofiji, ki se je raztezala od Mozambique pa tja do Molukov, čez dva tisoč morskih milj v daljavo; tako so pač dostojno posvečali znamenito ime Azijski Rim, ki so ga Portugalci vzdeli prestolici svojega kolonialnega cesarstva.

Ponižno je Ksaverij pokleknil škofu pred noge in mu podal papeška pisma, ki so oznanjala njegove pravice in predprave.

„Poslužil se jih bom, kadar in kakor bo njih milostj prav.“

„Prosím častitega ččeta, da se vseh

pravíc posluží, ki mu jih je Njegova svetost podelila.“

Trdno in globoko prijateljstvo je v tistem trenutku povežalo ta dva tako učena, pa hkrati tako preprosta moža. Ponošena sotana jezuitova in frančiškanska reševina sta mogočno zavpili sredi bogatih svilenih oblačil ki se bodo kaj kmalu premnogim izkazala za to, kar so v resnici bila: naličje razkošja in razvrata propadajoče družbe.

V bolnišnici, ki si jo je bil za dom izbral, je Frančišek odklonil mehki duhovniški talar, ko so mo ga ponudili. Člani Bratovščine usmíjenja so takrat skrbeli za oblačila; niso ga pregovorili, najsi so mu še tako dokazovali, kako vsi duhovniki nosijo takšen talar; vztrajal je pri svojem in si dal iz bombažnega prediva sešiti borno sotano. Njegov zgled je slednjič obveljal: po njegovi smrti so se vsi misijonarj, v Goa tako oblačili.

Da bi svoje misijonsko delo obogatil čimbolj, je Frančišek živel ubog v ubogimi. Prijatelji so mu dajali perilo in obuvalo; pa so skoraj vedno morali seči po zvižaji, če so hoteli, da je vse to sprejel, kajti bil je prepričan, da so najbolj obnošene cunje, ki jih je nase vrgel, še vedno prav lepo ohranjene in mu lahko še dolgo koristno služijo. Pri-povedujejo, kako mu je neki prijatelj, ponoči, ko je misijonar spal, njegove stare cape, kot so zvali Frančiškovo obleko, zamenjal z novo sotano. Zjutraj ga je prijatelj Francisco Paiva k sebi na dom povabil; pa so vsi drugi gostje, ki so za potegavščino že prej vedeli, kar v en glas začeli vzklikati:

„Glej, glej, kakšna lepa sotana, oče! Kdo vendar vam jo je podaril?“

„Mojster Frančišek“ pripoveduje Martin Gonçalvez, „se je zgrabil za sotano in za trenutek ves zmeden osupnil, kot da so ga bili pravkar pri kraji zabolili.“

V bolnišnici se je pod noč zatekel v kak odmaknjen kotič velike sobane, kjer so ležali bolniki; tam se je od svoje dnevne utrujenosti in težav sprostil v molitvi,

⁷ Pierre Charles, S.J. — Dossiers de l'Action Missionnaire, No. 50.

ki je bila kot vedno vsa goreča in globoka, dokler ga ni zmogel sen. Pa je vendar zadoščal samo droben vzdih iz bolnikovih prsi in že je bil buden, že na nogah spet, spet ves ljubež in uslužen ob zgnavju betežnega.

Po mestnih ječah, najsi upraviteljivih, najsi škofovskih, najsi po tistih, ki so bile nadzorniku zemljišč podrejene, je tolažil na stotine nesrečnikov, ki so ždeli tam v nesnagi in bedi.

Ob nedeljah je strašansko rad maševal gobavim, tam v gozavišču, v južno-zapadnem predmestju. „Enkrat samo sem jim govoril,“ piše sam, „pa so mi že bili najboljši prijatelji in ponižni poslušalci.“⁸

A bednih, bolnih in po ječah medlečih ni le s svojo gorečo besedo tolažil. Da bi jih v njih lastnih očeh spet do človeka dvignil, da bi zmogel v njih tisto strahotno občutje manjvrednosti, ki jih je gnalo do vse nizke podlosti, je z Bratovščino usmiljenja pomagal, da bi jih dvignil iz bede: pri bogatih je zanje prosil vse najpotrebnejše in več, da bi vsaj za spoznanje olajšal nesrečnikom življenje.

Z zakramentalno tolažbo jim je nosil dušni mir, izvor resničnega veselja. Njegova dobrota je tako sodelovala, da so se po maši naravnost drenjali krog spovednice, kjer je dajal odvezo. „Tolikeri so se prihajali spovedovat, da bi moral na desetih krajih odvezo dajati, če bi me bili na deset kosov razkosali.“⁹

Pa so bili tam še drugi nesrečniki: javni grešniki in njih sužnje. Prenekaterim je prigovarjal:

„Dajva, kar z miloščino poskusiva. To nama bo v odrešenje grehov.“

Da bi Goa, mohamedansko in hindustansko mesto za krščansko napravil, je velik Albuquerque sleherni jetnici, ki so jo bili po vojni postavi kot plen za-

segli, odmeril doto. Potem jih je pripravljajal na krst da bi jih pozneje svojim vojakom in portugalskim kolonom volil za žene. A brez zlorabe tudi tod ni šlo: v Goa je naravnost cvetela trgovina s sužnjami. Tistim, ki so si celo harem privoščili, je Ksaverij koj drugi dan po svojem obisku pri njih takole nagovarjal.

„Kako gre vašim sestram?“

Prenekaterokrat se je kar povabil v hišo k takšnemu javnemu grešniku, ki ga je bil slučajno srečal na cesti:

„Bi prenočili za nočjo v svojem domu kar tako brez priprav bednega duhovna?“

Če je spoznal, da je zveza njegovega gostitelja z nesrečnico, ki je z njim živela, nepostavna, ni pomišljal kar nič, marveč je udaril naravnost:

„Naj vendar pomisli, kakove otroke mu bo rodila. Odslovi naj jo in naj si poišče ženo, ki ga bo vredna.“

In svoj vpliv je tedaj pri podkralju zastavil, da je sirotni priležnici omogočil povratek pod rodni krov.

Če pa je bila priležnica kristjana, pa zraven še razumna in prikupna, je Ksaverij zaprosil, naj mu jo pokažejo.

„Saj bi človek res dejal, da je kar Portugalka. Otroci, ki bodo iz vaju, bodo zares vredni obeh. Čemu se ne poročita tedaj? Mar misliš gospod najti še kaj boljšega?“

Kadar pa sta takšna dva že celo otroke imela, je blagosavljal malčke, neoglence v naročje jemal, pa že ni bilo več nobenih ovir, da bi s sveto zvezo ne združili staršev.

Svetemu Pavlu enak je bil ves vsem, da bi vse zadobil svojemu Gospodu.

Tako pričujoči zgodovinski roman „Sv. Frančišek Ksaverij“ kot igra „Eno samo je potrebno“ se bo še nadaljevalo v letniku 1955.

⁸ M. H. SJ. Vol. 67. M. M. Vol. I, T. I, Ep. 15, p. 126.

DAROVI ZA MISIJONE

V SKLAD ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE 1954 SO DAROVALI:

DO 15. OKTOBRA 1954:

DO 27. OKTOBRA 1954:

U.S. A.

- Po 25 dol.: „Jagodna zbirka“ dobrih žena iz Ely, Minn. (po Rev. J. Vovku).
  - Po 10 dol.: Margaret Smele (najbolj potrebnim lačnim pogančkom); Frances Koprivnik; Viktorija Deslič; Mr. Mrs. Joseph Gregorich (v zahvalo za ugodno in hitro prodajo hiše ob odhodu v Marquette, Mich.).
  - Po 5 dol.: Rose Kenik (ob smrti dragega moža Franka); Peter Huter (ob priliki predavanja o kitajski organizaciji pri „Knights of Columbus“, Ely, Minn.).
  - Po 4 dol.; P. Beričič; Neimenovani (po Rev. J. Vovku).
  - Po 3 dol.: Mrs. Vidmar.
  - Po 2 dol.: Pauline Rus; Mary Skul; Mrs. Mihelcic; Mrs. Spreitzer; Mrs. Jerich (v spomin rajnih darovano za misijone).
  - Po 1 dol.: N. N. (po Rev. Vovku); Mrs. Tekavčič.
  - Po 0.50 dol.; N. N.
- Skupaj ..... dolarjev 98.50

KANADA:

- Po 50 dol.: Neimenovani iz Toronta (po Rev. J. Kopachu C. M.).
  - Po 20 dol.: Mr. Mrs. Janez Bančič (v zahvalo za srečno rojstvo prvorojenke).
  - Po 10 dol.: Miss Brigita Pregelj (po Rev. J. Kopachu C. M.).
  - Po 1 dol.: Miss Lucy Cvek.
- Skupaj ..... dolarjev 81.—

U. S. A.

- Po 10 dol.: Mr. Mrs. A. Sluga; Cveta Kajfež.
  - Po 5 dol.: Mary Ošaben; Francis Golobič.
  - Po 4 dol.: Mary Oblak.
  - Po 3 dol.: inž. Marjan Merala.
  - Po 2 dol.: Lojze Zoranc (za mis. nedeljo).
  - Po 1 dol.: N. N.; N. N.; Frank Kastelic.
- Skupaj ..... dolarjev 42.—

DAROVI OD DRUGOD:

- #### ARGENTINA: . . . . .
- Ivanka Žužek (za okno v novi cerkvi o. Podržaja S. J.) 15 dol.; Martin Plej 50 pesov; č. g. Stanislav Boljka C. M. 50 pesov; salezijanec J. Peterlin 1.200 pesov (drugič; oba-krat za sobrača g. Majcena).

VENEZUELA:

- Rojnik Ivan 50 pesov.

RAZNO ZA MISIJONE SO DAROVALI:

- M. Kovačeva, Mendoza, 50 pesov; N. N. Trst, 45 pesov; za krst poganov (Trst) 50 pesov; Alojzij Mavec (Kanada) 1.150 pesov; Juana C. de Martinez za krst poganov 30 pesov; N. N. za krst poganov 40 pesov; Franc Makovec, Montevideo 10 pesov.

V TISKOVNI SKLAD ZA KM:

- Miss Lucy Cvek (Kanada) 2 dolarja;
- Louis Perme (USA) 2 dolarja.

VSEM BOG POVRNI!

SVOJEMU VISOKEMU POKROVITELJU, LJUBLJANSKEMU ŠKOFU DR. GREGORIJU ROŽMANU, VSEM SLOVENSKIM MISIJONARJEM IN MISIJONARKAM PO SVETU, VSEM MISIJONSKIM ODSEKOM IN SODELAVCEM V ZALEDJU, DOBROTNIKOM SLOVENSKIH MISIJONARJEV, POVERJENIKOM, NAROČNIKOM IN BRALCEM „KATOLIŠKIH MISIJONOV“ VOŠČIJO „SLOVENSKA MISIJONSKA ZVEZA“ IN „KATOLIŠKI MISIJONI“ PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO, Z ISKRENO ZAHVALO ZA VSO MISIJONSKO OPORO IN SODELOVANJE V PRETEKLEM LETU IN S TOPLO PROŠNJO ZA NADALJNE SODELOVANJE V NOVEM. SVET KRISTUSU — PO MARIJI!

MISIJON. TISKOVINE SE PLAČUJEJO NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Lenček Ladislav CM, Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires — Petek Janez CM, Misijonska pisarna, Granadero 61, Buenos Aires.

U. S. A.: Wolbang Karel C. M., 500 East Chelton Ave, Philadelphia 44, Pa — Rudi Knez, 15011 Cardinal Ave, Cleveland 10, Ohio — Tushar Anica, Box 731, Gilbert, Min.

Kanada: Kopač Janez C. M., 594 Manning Ave., Toronto 4, Ont., Canada.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte S. Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Avstrija: Luskar Alojzij, Kamen 14. P. Tainach, Kärnten.

V ostalih deželah sprejemajo iz prijaznosti naročnino slovenski dušni pastirji.

VSAK NOV NAROČNIK POMENI OKREPITEV LISTA IN SLOVENSKE MISIJONSKE AKCIJE! V DOBRO VSEM NAROČNIKOM IN BRALCEM, ZLASTI PA MISIJONOM JE, PRIDOBIVATI NOVE NAROČNIKE

„Katoliški misijoni“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“ in „Južnoameriške Baragove zveze“. Izdajajo ga slovenski lazaristi. Za izdajatelja in uredništvo: Lenček Ladislav C. M.; za upravo Petek Janez C. M. Naslov uredništva in uprave: Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina. — Tiska Federico Grote, Montes de Oca 320, Buenos Aires. — S cerkvenim odobrenjem.